

Bruxelles, 19 octombrie 2018
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2018/0359(NLE)**

**13314/18
ADD 1**

**WTO 266
SERVICES 64
FDI 42
COASI 251**

PROPUNERE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	19 octombrie 2018
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2018) 694 final - ANNEX 1
Subiect:	ANEXĂ la Propunerea de Decizie a Consiliului privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului privind protecția investițiilor între Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Socialistă Vietnam, pe de altă parte

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2018) 694 final - ANNEX 1.

Anexă: COM(2018) 694 final - ANNEX 1

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 17.10.2018
COM(2018) 694 final

ANNEX 1

ANEXĂ

la

Propunerea de Decizie a Consiliului

privind semnarea, în numele Uniunii Europene, a Acordului privind protecția investițiilor între Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Socialistă Vietnam, pe de altă parte

ACORD PRIVIND PROTECȚIA INVESTIȚIILOR
ÎNTRE UNIUNEA EUROPEANĂ
ȘI STATELE SALE MEMBRE, PE DE O PARTE,
ȘI REPUBLICA SOCIALISTĂ VIETNAM,
PE DE ALTĂ PARTE

UNIUNEA EUROPEANĂ,

denumită în continuare „Uniunea”,

REGATUL BELGIEI,

REPUBLICA BULGARIA,

REPUBLICA CEHĂ,

REGATUL DANEMARCEI,

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA ESTONIA,

IRLANDA,

REPUBLICA CROAȚIA,

REPUBLICA ELENĂ,

REGATUL SPANIEI,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

REPUBLICA ITALIANĂ,

REPUBLICA CIPRU,

REPUBLICA LETONIA,

REPUBLICA LITUANIA,

MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

UNGARIA,

REPUBLICA MALTA,

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICA AUSTRIA,

REPUBLICA POLONĂ,

REPUBLICA PORTUGHEZĂ,

ROMÂNIA,

REPUBLICA SLOVENIA,

REPUBLICA SLOVACĂ,

REPUBLICA FINLANDA,

REGATUL SUEDEI și

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,

pe de o parte, denumite în continuare colectiv „partea UE”, și

REPUBLICA SOCIALISTĂ VIETNAM,

pe de altă parte, denumită în continuare „Vietnam”,

denumite în continuare colectiv „părțile”,

RECUNOSCÂND parteneriatul lor solid și de lungă durată, bazat pe principiile și valorile comune reflectate în *Acordul-cadru global de parteneriat și cooperare dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Socialistă Vietnam, pe de altă parte*, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2012 (denumit în continuare „Acordul de parteneriat și cooperare”), și importanța relațiilor lor economice, comerciale și de investiții, reflectate inclusiv în *Acordul de liber schimb dintre Uniunea Europeană și Republica Socialistă Vietnam*, semnat la Bruxelles la zz/ll/aaaa (denumit în continuare „Acordul de liber schimb”);

DORIND să își consolideze în continuare relația economică în cadrul relațiilor lor generale și în mod coerent cu acestea, și convingse că prezentul acord va crea un nou climat pentru dezvoltarea investițiilor între părți;

RECUNOSCÂND că prezentul acord va completa și va promova eforturile de integrare economică regională;

HOTĂRÂTE să își consolideze relațiile economice, comerciale și de investiții în conformitate cu obiectivul dezvoltării durabile, sub aspect economic, social și de mediu, și să promoveze investițiile în temeiul prezentului acord într-un mod care să țină seama de nivelul ridicat de protecție a mediului și a muncii și de standardele și acordurile recunoscute la nivel internațional;

DORIND să ridice nivelul de trai, să promoveze creșterea economică și stabilitatea, să creeze noi perspective de locuri de muncă și să îmbunătățească bunăstarea generală și, în acest scop, reafirmându-și angajamentul de a promova investițiile;

REAFIRMÂNDU-ȘI angajamentul față de principiul dezvoltării durabile prevăzut în Acordul de liber schimb;

RECUNOSCÂND importanța transparenței, astfel cum este reflectată în angajamentele asumate în Acordul de liber schimb;

REAFIRMÂNDU-ȘI angajamentul în favoarea *Cartei Organizației Națiunilor Unite* semnate la San Francisco la 26 iunie 1945 și ținând seama de principiile formulate în *Declarația Universală a Drepturilor Omului* adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948;

BAZÂNDU-SE pe drepturile și obligațiile reciproce care le revin în temeiul *Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului*, încheiat la Marrakesh la 15 aprilie 1994 (denumit în continuare „Acordul OMC”), precum și al altor acorduri și înțelegeri multilaterale, regionale și bilaterale la care sunt părți, în special Acordul de liber schimb;

DORIND să promoveze competitivitatea întreprinderilor lor, oferindu-le un cadru juridic previzibil pentru relațiile lor de investiții,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

CAPITOLUL 1

OBIECTIVE ȘI DEFINIȚII GENERALE

ARTICOLUL 1.1

Obiectiv

Obiectivul prezentului acord este îmbunătățirea relațiilor de investiții dintre părți, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord.

ARTICOLUL 1.2

Definiții

În sensul prezentului acord:

- (a) „persoană fizică a unei părți” înseamnă, în cazul părții UE, un resortisant al unuia dintre statele membre ale Uniunii Europene în conformitate cu legislația¹ și reglementările sale interne și, în cazul Vietnamului, un resortisant al Vietnamului în conformitate cu legislația și reglementările sale interne;

¹ Termenul „persoană fizică” include persoanele fizice cu reședința permanentă în Letonia care nu sunt cetățeni ai Letoniei sau ai oricărui alt stat, dar care au dreptul, în conformitate cu legislația și reglementările din Letonia, să primească un pașaport pentru străini.

- (b) „persoană juridică” înseamnă orice entitate juridică constituită în mod corespunzător sau altfel organizată în temeiul legislației aplicabile, cu scop lucrativ sau nu, din sectorul public sau privat, inclusiv orice corporație, trust, societate de persoane, asociere în participație, întreprindere individuală sau asociație;
- (c) „persoană juridică a unei părți” înseamnă o persoană juridică din partea UE sau o persoană juridică din Vietnam, constituită în conformitate cu legislația și reglementările interne ale unui stat membru al Uniunii, respectiv ale Vietnamului și care este implicată în operațiuni comerciale substanțiale¹ pe teritoriul Uniunii, respectiv al Vietnamului;

o persoană juridică este:

- (i) „deținută” de persoane fizice sau juridice ale unei părți dacă aceste persoane din partea UE, respectiv din Vietnam sunt beneficiarii reali ai peste 50 la sută din titlurile sale de participare; sau

¹ În conformitate cu notificarea Tratatului de instituire a Comunității Europene la Organizația Mondială a Comerțului (WT/REG39/1), Uniunea și statele sale membre consideră conceptul de „legătură efectivă și continuă” cu economia Uniunii, consacrat la articolul 54 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ca fiind echivalent cu conceptul de „operațiuni comerciale substanțiale”. În consecință, în cazul unei persoane juridice înființate în conformitate cu legislația și reglementările din Vietnam și având numai sediul social sau administrația centrală pe teritoriul Vietnamului, Uniunea și statele sale membre nu aplică beneficiile prezentului acord decât dacă persoana juridică respectivă are o legătură efectivă și continuă cu economia Vietnamului.

- (ii) „controlată” de persoane fizice sau juridice ale unei părți dacă aceste persoane din partea UE, respectiv din Vietnam au puterea de a desemna majoritatea administratorilor săi sau de a dirija legal activitățile sale în orice alt mod;
- (d) „servicii furnizate și activități desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale” înseamnă serviciile sau activitățile care nu sunt furnizate sau desfășurate nici pe bază comercială, nici în concurență cu unul sau mai mulți operatori economici;
- (e) „activitățile economice” includ activități cu caracter industrial, comercial sau profesional și activități artisanale, dar nu includ serviciile furnizate sau activitățile desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale;
- (f) „exploatare” înseamnă, în legătură cu o investiție, conducerea, administrarea, menținerea, folosirea, beneficierea și vânzarea sau o altă formă de cedare a investiției¹;
- (g) „măsuri adoptate sau menținute de o parte” înseamnă măsuri luate de:
 - (i) administrații și autorități centrale, regionale sau locale; și
 - (ii) organisme neguvernamentale în exercitarea competențelor delegate de administrațiile sau autoritățile centrale, regionale sau locale;

¹ Pentru mai multă certitudine, aceasta nu include măsurile luate în momentul sau anterior finalizării procedurilor necesare pentru efectuarea investiției în cauză în conformitate cu legile și reglementările aplicabile.

- (h) „investiție” înseamnă orice tip de activ deținut sau controlat, în mod direct sau indirect, de către un investitor al unei părți pe teritoriul¹ celeilalte părți, care prezintă caracteristicile unei investiții, inclusiv caracteristici precum angajarea de capitaluri sau alte resurse, anticiparea unui câștig sau profit, asumarea unor riscuri și o anumită durată; investițiile pot lua, printre altele, următoarele forme:
- (i) bunuri corporale sau necorporale, mobile sau imobile, precum și orice alte drepturi de proprietate, cum ar fi leasingul, ipotecile, drepturile de retenție și gajurile;
 - (ii) o întreprindere², precum și acțiuni și alte forme de participare la capitalul unei întreprinderi, inclusiv drepturile care decurg din acestea;
 - (iii) obligațiuni, inclusiv obligațiuni negarantate, împrumuturi și alte titluri de creanță, inclusiv drepturile care decurg din acestea;
 - (iv) contracte la cheie, de construcție, de management, de producție, de concesiune, de împărțire a veniturilor și alte contracte similare;

¹ Pentru mai multă certitudine, teritoriul unei părți include zona economică exclusivă și platforma continentală, așa cum se prevede în *Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării*, încheiată la Montego Bay la 10 decembrie 1982 (denumită în continuare „UNCLOS”).

² În sensul definiției „investiției”, o „întreprindere” nu include o reprezentanță. Pentru mai multă certitudine, stabilirea unei reprezentanțe pe teritoriul unei părți nu este considerată, în sine, o investiție.

(v) creanțe în numerar sau referitoare la alte active sau orice prestații contractuale cu valoare economică¹; și

(vi) drepturi de proprietate intelectuală² și fondul comercial;

veniturile investite sunt considerate investiții, cu condiția să aibă caracteristicile unei investiții și eventualele modificări ale formei în care sunt investite sau reinvestite activele nu afectează clasificarea lor ca investiții atât timp cât acestea păstrează caracteristicile unei investiții;

¹ Pentru mai multă certitudine, creanțele în numerar nu includ creanțele în numerar care decurg exclusiv din contracte comerciale pentru vânzarea de bunuri sau servicii de către o persoană fizică sau juridică de pe teritoriul unei părți către o persoană fizică sau juridică de pe teritoriul celeilalte părți, sau finanțarea unui astfel de contract, altfel decât printr-un împrumut prevăzut la punctul (iii), sau orice ordin, sentință sau hotărâre arbitrală conexă.

² În sensul prezentului acord, drepturile de proprietate intelectuală se referă cel puțin la toate categoriile de proprietate intelectuală menționate în Partea II secțiunile 1 - 7 din Acordul TRIPS, mai precis:

- (a) drepturi de autor și drepturi conexe;
- (b) mărci comerciale;
- (c) indicații geografice;
- (d) desene și modele industriale;
- (e) drepturi de brevet;
- (f) configurații (topografii) de circuite integrate;
- (g) protecția informațiilor nedezvăluite; și
- (h) soiuri de plante.

- (i) „investitor al unei părți” înseamnă o persoană fizică sau juridică a unei părți care a făcut o investiție pe teritoriul celeilalte părți;
- (j) „venit” înseamnă toate sumele generate de o investiție sau o reinvestire sau care decurg din acestea, inclusiv profituri, dividende, câștiguri de capital, redevențe, dobânzi, plăți în legătură cu drepturile de proprietate intelectuală, plăți în natură și orice alte venituri legale;
- (k) „măsură” înseamnă orice măsură a unei părți, sub formă de act legislativ, reglementare, normă, procedură, decizie, acțiune administrativă sau sub orice altă formă;
- (l) „persoană” înseamnă o persoană fizică sau juridică;
- (m) „țară terță” înseamnă o țară sau un teritoriu care nu intră în domeniul de aplicare teritorială al prezentului acord, astfel cum este definit la articolul 4.22 (Aplicare teritorială);
- (n) „partea UE” înseamnă Uniunea sau statele sale membre, sau Uniunea și statele sale membre, în domeniile lor de competență, așa cum decurg din Tratatul privind Uniunea Europeană și din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- (o) „parte” înseamnă partea UE sau Vietnam;

- (p) „internă(e)” înseamnă, în legătură cu legislația, dreptul sau legile și reglementările din Uniune și statele sale membre¹ și, respectiv, din Vietnam, legislația, dreptul sau legile și reglementările de la nivel central, regional sau local; și
- (q) „investiție vizată” înseamnă o investiție realizată de un investitor al unei părți pe teritoriul celeilalte părți, existentă la data intrării în vigoare a prezentului acord sau efectuată sau dobândită ulterior, care a fost realizată în conformitate cu legislația și reglementările aplicabile ale celeilalte părți.

CAPITOLUL 2

PROTECȚIA INVESTIȚIILOR

ARTICOLUL 2.1

Domeniul de aplicare

1. Prezentul capitol se aplică:

- (a) investițiilor vizate și
- (b) investitorilor unei părți în privința exploatării investiției lor vizate.

¹ Pentru mai multă certitudine, legislația și reglementările interne ale statelor membre ale Uniunii includ legislația și reglementările Uniunii.

2. Articolele 2.3 (Tratamentul național) și 2.4 (Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate) nu se aplică:

- (a) serviciilor audiovizuale;
- (b) extracției, fabricării și prelucrării¹ materialelor nucleare;
- (c) producției sau comercializării armelor, a munițiilor și a materialului de război;
- (d) cabotajului maritim național²;
- (e) serviciilor de transport aerian național și internațional, regulate sau neregulate, și serviciilor direct legate de exercitarea drepturilor de trafic, altele decât:
 - (i) serviciile de reparare și de întreținere a aeronavelor pe durata cărora aeronava respectivă este retrasă din exploatare;

¹ Pentru mai multă certitudine, prelucrarea materialelor nucleare se referă la toate activitățile incluse în *Clasificarea industrială internațională standard a tuturor activităților economice*, prevăzută în Statistical Papers, seria M, nr. 4, ISIC REV 3.1, 2002, cod 2330, Oficiul Statistic al Organizației Națiunilor Unite.

² Fără a aduce atingere domeniului de activități care constituie cabotaj în temeiul legislației și al reglementărilor interne, cabotajul maritim național include, în temeiul prezentei subsecțiuni, transportul pasagerilor sau al mărfurilor între un port sau un punct situat într-un stat membru al Uniunii sau în Vietnam și un alt port sau punct situat în același stat membru al Uniunii sau în Vietnam, inclusiv pe platforma sa continentală, astfel cum se prevede în UNCLOS, și traficul care începe și se termină în același port sau punct situat într-un stat membru al Uniunii sau în Vietnam.

(ii) vânzarea și comercializarea serviciilor de transport aerian;

(iii) serviciile aferente sistemelor informatizate de rezervare;

(iv) serviciile de handling la sol; și

(v) serviciile de exploatare a aeroporturilor;

și

(f) serviciilor furnizate și activităților desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale.

3. Articolele 2.3 (Tratamentul național) și 2.4 (Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate) nu se aplică subvențiilor acordate de către părți¹.

4. Prezentul capitol nu se aplică sistemelor de securitate socială ale părților sau activităților de pe teritoriul fiecărei părți care sunt legate, chiar și numai ocazional, de exercitarea autorității oficiale.

¹ În cazul părții UE, „subvenția” include „ajutorul de stat”, așa cum este definit în legislația Uniunii. În cazul Vietnamului, „subvențiile” includ stimulentele pentru investiții și asistența pentru investiții, cum ar fi asistența pentru unitățile de producție, formarea resurselor umane și activitățile de creștere a competitivității, asistența pentru tehnologie, cercetare și dezvoltare, asistența juridică, informarea și promovarea pe piață.

5. Prezentul capitol nu se aplică măsurilor care vizează persoanele fizice care doresc să intre pe piața forței de muncă a uneia dintre părți, nici măsurilor privind cetățenia, reședința sau angajarea pe bază de contract pe durată nedeterminată.

6. Cu excepția articolelor 2.1 (Domeniul de aplicare), 2.2 (Investiții, măsuri de reglementare și obiective) și 2.5 (Tratamentul investițiilor) - 2.9 (Subrogare), nicio dispoziție din prezentul acord nu se interpretează ca limitând obligațiile părților în temeiul capitolului 9 (Achiziții publice) din Acordul de liber schimb sau ca impunând obligații suplimentare în materie de achiziții publice. Pentru mai multă certitudine, măsurile în materie de achiziții publice care sunt conforme cu capitolul 9 (Achiziții publice) din Acordul de liber schimb nu se consideră o încălcare a articolelor 2.1 (Domeniul de aplicare), 2.2 (Investiții, măsuri de reglementare și obiective) și 2.5 (Tratamentul investițiilor) - 2.9 (Subrogare).

ARTICOLUL 2.2

Investiții, măsuri de reglementare și obiective

1. Părțile își reafirmă dreptul de a reglementa pe teritoriile lor pentru a atinge obiective politice legitime, cum ar fi protecția sănătății publice, siguranța, mediul, moralitatea publică, protecția socială sau a consumatorilor, sau promovarea și protejarea diversității culturale.

2. Pentru mai multă certitudine, prezentul capitol nu se interpretează ca un angajament al unei părți că nu va aduce modificări cadrului său juridic și de reglementare, inclusiv într-o manieră care ar putea afecta exploatarea investițiilor sau așteptările investitorului în privința profiturilor.

3. Pentru mai multă certitudine și sub rezerva dispozițiilor de la alineatul (4), decizia unei părți de a nu acorda, reînnoi sau menține o subvenție sau un grant nu constituie o încălcare a prezentului capitol în următoarele circumstanțe:

- (a) în absența oricărui angajament specific față de un investitor al celeilalte părți sau de o investiție vizată, în temeiul legii sau al unui contract, de a acorda, reînnoi sau menține subvenția sau grantul respectiv; sau
- (b) în conformitate cu termenii sau condițiile aferente acordării, reînnoirii sau menținerii subvenției sau a grantului.

4. Pentru mai multă certitudine, nicio dispoziție din prezentul capitol nu se interpretează ca împiedicând o parte să înceteze acordarea unei subvenții¹ sau să solicite rambursarea acesteia, sau ca impunând părții respective obligația de a despăgubi investitorul în consecință, în cazul în care o astfel de măsură a fost dispusă de către o autoritate competentă menționată în anexa 1 (Autorități competente).

¹ În cazul părții UE, „subvenția” include „ajutorul de stat”, așa cum este definit în legislația Uniunii. În cazul Vietnamului, „subvențiile” includ stimulentele pentru investiții și asistența pentru investiții, cum ar fi asistența pentru unitățile de producție, formarea resurselor umane și activitățile de creștere a competitivității, asistența pentru tehnologie, cercetare și dezvoltare, asistența juridică, informarea și promovarea pe piață.

ARTICOLUL 2.3

Tratamentul național

1. Fiecare parte acordă investitorilor celeilalte părți și investițiilor vizate, în ceea ce privește exploatarea investițiilor vizate, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă în situații similare propriilor săi investitori și investițiilor acestora.
2. În pofida alineatului (1) și, în cazul Vietnamului, sub rezerva anexei 2 (Derogare pentru Vietnam în ceea ce privește tratamentul național), o parte poate adopta sau menține orice măsură legată de exploatarea unei investiții vizate, cu condiția ca măsura în cauză să nu fie incompatibilă cu angajamentele prevăzute în anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului) din Acordul de liber schimb, dacă măsura respectivă este:
 - (a) o măsură adoptată înainte sau la data intrării în vigoare a prezentului acord;
 - (b) o măsură menționată la litera (a) care este menținută, înlocuită sau modificată după data intrării în vigoare a prezentului acord, cu condiția să nu fie mai puțin compatibilă cu dispozițiile alineatului (1) după menținere, înlocuire sau modificare decât măsura existentă înainte de menținere, înlocuire sau modificare; sau

- (c) o măsură care nu intră sub incidența literei (a) sau (b), cu condiția să nu fie aplicată în privința investițiilor efectuate pe teritoriul părții înainte de intrarea în vigoare a acestei măsuri¹ sau într-un mod care cauzează pierderi sau pagube în ceea ce privește investițiile respective.

ARTICOLUL 2.4

Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate

1. Fiecare parte acordă investitorilor celeilalte părți și investițiilor vizate, în ceea ce privește exploatarea investițiilor vizate, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă în situații similare investitorilor dintr-o țară terță și investițiilor acestora.
2. Alineatul (1) nu se aplică următoarelor sectoare:
 - (a) serviciile de comunicații, cu excepția serviciilor poștale și a serviciilor de telecomunicații;
 - (b) serviciile recreative, culturale și sportive;

¹ În sensul prezentei litere, părțile înțeleg că, în cazul în care o parte a prevăzut o perioadă de tranziție rezonabilă pentru punerea în aplicare a unei măsuri sau dacă partea respectivă a încercat în alt mod să țină cont de efectele măsurii asupra investițiilor efectuate înainte de intrarea în vigoare a acesteia, acești factori trebuie luați în considerare pentru a stabili dacă măsura cauzează pierderi sau pagube investițiilor înainte de data intrării în vigoare a măsurii.

(c) pescuitul și acvacultura;

(d) silvicultura și vânătoarea; și

(e) industria extractivă, inclusiv petrol și gaze.

3. Alineatul (1) nu se interpretează ca obligând o parte să acorde investitorilor celeilalte părți sau investițiilor vizate un tratament acordat în temeiul unui acord bilateral, regional sau internațional care a intrat în vigoare înainte de data intrării în vigoare a prezentului acord.

4. Alineatul (1) nu se interpretează ca obligând o parte să acorde investitorilor celeilalte părți sau investițiilor vizate:

(a) un tratament acordat în temeiul unui acord bilateral, regional sau multilateral care include angajamente de a abroga în mare măsură toate barierele din calea investițiilor existente între părți sau care prevede apropierea legislației părților în unul sau mai multe sectoare economice¹;

(b) un tratament care decurge dintr-o convenție internațională de evitare a dublei impuneri sau din alt acord sau înțelegere internațională care se referă integral sau în principal la fiscalitate; sau

¹ Pentru mai multă certitudine, Comunitatea Economică ASEAN se înscrie în conceptul de acord regional de la prezenta literă.

- (c) un tratament care decurge din măsurile care prevăd recunoașterea calificărilor, a licențelor sau a măsurilor prudențiale în conformitate cu articolul VII din *Acordul General privind Comerțul cu Servicii*¹ sau cu anexa la acesta privind serviciile financiare.

5. Pentru mai multă certitudine, termenul „tratament” menționat la alineatul (1) nu include procedurile sau mecanismele de soluționare a litigiilor, cum sunt cele incluse în secțiunea B (Soluționarea litigiilor dintre investitori și părți) din capitolul 3 (Soluționarea litigiilor), prevăzute în alte acorduri bilaterale, regionale sau internaționale. Obligațiile de fond din aceste acorduri nu constituie în sine un „tratament”, așadar nu pot fi luate în calcul la evaluarea încălcării prezentului articol. Măsurile luate de o parte ca urmare a acestor obligații de fond sunt considerate „tratament”.

6. Prezentul articol se interpretează în conformitate cu principiul *ejusdem generis*².

¹ Așa cum figurează în anexa 1b la Acordul de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului încheiat la Marrakesh la 15 aprilie 1994.

² Pentru mai multă certitudine, prezentul alineat nu se interpretează ca împiedicând interpretarea altor dispoziții ale prezentului acord, atunci când este cazul, în conformitate cu principiul *ejusdem generis*.

ARTICOLUL 2.5

Tratamentul investițiilor

1. Fiecare parte acordă un tratament corect și echitabil și protecție și securitate integrală investitorilor celeilalte părți și investițiilor vizate în conformitate cu alineatele (2)-(7) și cu anexa 3 (Înțelegere privind tratamentul investițiilor).
2. O parte încalcă obligația de tratament corect și echitabil la care se face referire la alineatul (1) în cazul în care o măsură sau o serie de măsuri constituie:
 - (a) denegare de dreptate în cadrul procedurilor penale, civile sau administrative;
 - (b) o nerespectare fundamentală a garanțiilor procedurale în cadrul procedurilor judiciare și administrative;
 - (c) un act vădit arbitrar;
 - (d) o discriminare specifică pe motive vădit abuzive, cum ar fi sexul, rasa sau credința religioasă;
 - (e) un tratament abuziv precum constrângerea, abuzul de putere sau un act similar de rea-credință; sau
 - (f) o încălcare a oricăror alte elemente ale obligației de a asigura un tratament corect și echitabil, asumată de părți în conformitate cu alineatul (3).

3. Un tratament care nu este menționat la alineatul (2) poate constitui o încălcare a tratamentului corect și echitabil în cazul în care părțile au convenit astfel în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 4.3 (Modificări).
4. La aplicarea alineatelor (1)-(3), un organism de soluționare a litigiilor menționat în capitolul 3 (Soluționarea litigiilor) poate lua în considerare eventualele declarații specifice făcute de o parte unui investitor al celeilalte părți pentru a-l determina să efectueze o investiție vizată, care au creat o așteptare legitimă și pe care investitorul s-a bazat pentru a decide să efectueze sau să mențină investiția respectivă, dar căroră partea respectivă nu le-a dat curs ulterior.
5. Pentru mai multă certitudine, expresia „protecție și securitate integrală” menționată la alineatul (1) se referă la obligațiile unei părți de a acționa așa cum ar putea fi necesar în mod rezonabil pentru a proteja securitatea fizică a investitorilor și a investițiilor vizate.
6. În cazul în care o parte a încheiat un acord scris cu investitori ai celeilalte părți sau cu investiții vizate care îndeplinesc toate condițiile de mai jos, partea respectivă nu încalcă acest acord prin exercitarea autorității guvernamentale. Condițiile sunt următoarele:
- (a) acordul scris este încheiat și produce efecte după data intrării în vigoare a prezentului acord¹;

¹ Pentru mai multă certitudine, un acord scris care este încheiat și produce efecte după data intrării în vigoare a prezentului acord nu include reînnoirea sau prelungirea unui acord în conformitate cu dispozițiile acordului inițial și având termeni și condiții identice sau esențial identice cu cele din acordul inițial, care a fost încheiat și a intrat în vigoare înainte de data intrării în vigoare a prezentului acord.

- (b) investitorul se bazează pe acordul scris atunci când decide să efectueze sau să mențină investiția vizată, alta decât acordul scris în sine, iar încălcarea produce prejudicii reale pentru investiția respectivă;
 - (c) acordul scris¹ creează un schimb de drepturi și obligații în legătură cu investiția respectivă, cu caracter obligatoriu pentru ambele părți; și
 - (d) acordul scris nu conține o clauză privind soluționarea litigiilor dintre părțile la acordul respectiv prin intermediul arbitrajului internațional.
7. O încălcare a unei alte dispoziții a prezentului acord sau a unui acord internațional separat nu înseamnă că a avut loc o încălcare a prezentului articol.

ARTICOLUL 2.6

Compensarea pierderilor

1. Investitorii unei părți ale căror investiții vizate au suferit pierderi ca urmare a unui război sau a unui alt conflict armat, a unei revoluții, a unei stări de urgență națională, a unei revolte sau a unei insurecții pe teritoriul celeilalte părți beneficiază din partea acesteia, în ceea ce privește restituirea, despăgubirea, compensarea sau alte forme de soluționare, de un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel acordat de partea respectivă propriilor investitori sau investitorilor din orice țară terță.

¹ „Acord scris” înseamnă un acord încheiat în scris de către o parte cu un investitor al celeilalte părți sau cu investiția acestuia și negociat și executat de ambele părți, printr-un instrument unic sau mai multe instrumente.

2. Fără a aduce atingere alineatului (1), investitorii unei părți care, în oricare dintre situațiile menționate la alineatul (1), au suferit pierderi pe teritoriul celeilalte părți beneficiază de o restituire sau compensare promptă, adecvată și efectivă din partea celeilalte părți dacă pierderile respective rezultă din:

- (a) rechiziționarea investiției lor vizate sau a unei părți din aceasta de către forțele armate sau autoritățile celeilalte părți; sau
- (b) distrugerea investiției lor vizate sau a unei părți din aceasta de către forțele armate sau autoritățile celeilalte părți,

care nu era impusă de situație.

ARTICOLUL 2.7

Exproprierea

1. O parte nu naționalizează sau expropriează investițiile vizate ale investitorilor celeilalte părți fie direct, fie indirect prin intermediul unor măsuri cu efect echivalent naționalizării sau exproprierii (denumite în continuare „expropriere”), cu următoarele excepții:

- (a) în interes public;
- (b) cu respectarea garanțiilor procedurale;

(c) în mod nediscriminatoriu; și

(d) în schimbul plății unei despăgubiri prompte, adecvate și efective.

2. Despăgubirea menționată la alineatul (1) corespunde valorii juste de piață a investiției vizate imediat înainte ca exproprierea sau iminența exproprierii să devină de notorietate publică, dacă această dată este anterioară, la care se adaugă dobândă la o rată rezonabilă stabilită pe o bază comercială, de la data exproprierii până la data efectuării plății. Această despăgubire trebuie să fie efectiv realizabilă, liber transferabilă în conformitate cu articolul 2.8 (Transferuri) și plătită fără întârziere.

3. În pofida alineatelor (1) și (2), în cazul în care Vietnamul este partea care expropriează, orice măsură de expropriere directă care vizează terenuri se efectuează:

(a) pentru scopuri conforme cu legislația și reglementările interne aplicabile¹; și

(b) cu plata unei despăgubiri echivalente cu valoarea de piață, ținând cont totodată de legislația și reglementările interne aplicabile.

4. Acordarea de licențe obligatorii în legătură cu drepturile de proprietate intelectuală nu constituie o expropriere în sensul alineatului (1), în măsura în care este compatibilă cu *Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală* inclus în anexa 1C la Acordul OMC (denumit în continuare „Acordul TRIPS”).

¹ Legislația și reglementările interne aplicabile din Vietnam sunt Legea nr. 45/2013/QH13 și Decretul nr. 44/2014/ND-CP privind reglementarea prețurilor terenurilor, în versiunea aplicabilă la data intrării în vigoare a prezentului acord.

5. Un investitor afectat de o expropriere are dreptul, în temeiul legislației părții care expropriează, la o examinare promptă a cererii sale și a evaluării investiției sale de către o autoritate judiciară sau o altă autoritate independentă a părții respective.
6. Prezentul articol se interpretează în conformitate cu anexa 4 (Înțelegere privind exproprierea).

ARTICOLUL 2.8

Transferuri

Fiecare parte permite efectuarea tuturor transferurilor legate de investițiile vizate într-o monedă liber convertibilă, fără restricții sau întârzieri și la cursul de schimb al pieței aplicabil la data transferului. Aceste transferuri includ:

- (a) contribuții la capital precum capitalul inițial și fondurile suplimentare pentru a menține, a dezvolta sau a crește investiția;
- (b) profituri, dividende, câștiguri de capital și alte venituri, încasările din vânzarea integrală sau a unei părți a investiției sau din lichidarea parțială sau totală a investiției;
- (c) plăți de dobânzi, redevențe, comisioane de administrare, taxe de asistență tehnică și alte taxe;

- (d) plăți efectuate în temeiul unui contract încheiat de către investitor sau de investiția vizată, inclusiv plățile efectuate în temeiul unui acord de împrumut;
- (e) venituri și alte remunerații ale personalului angajat din străinătate care prestează activități legate de investiție;
- (f) plățile efectuate în conformitate cu articolul 2.6 (Compensarea pierderilor) și cu articolul 2.7 (Exproprierea); și
- (g) plățile de despăgubiri în temeiul unei hotărâri pronunțate în conformitate cu secțiunea B (Soluționarea litigiilor dintre investitori și părți) din capitolul 3 (Soluționarea litigiilor).

ARTICOLUL 2.9

Subrogarea

În cazul în care o parte sau un organism al acesteia efectuează o plată în virtutea unui contract de indemnizare, a unei garanții sau a unui contract de asigurare încheiat în ceea ce privește o investiție realizată de către unul dintre investitorii săi pe teritoriul celeilalte părți, cealaltă parte recunoaște subrogarea sau transferul oricărui drept sau titlu sau cesiunea oricărei creanțe referitoare la investiția respectivă. Partea sau organismul este abilitat să exercite dreptul subrogat sau să valorifice creanța cedată în aceeași măsură ca și dreptul sau creanța inițială a investitorului. Aceste drepturi pot fi exercitate de către parte sau organismul său sau de către investitor, numai dacă partea sau organismul său autorizează acest lucru.

CAPITOLUL 3

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

SECȚIUNEA A

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR DINTRE PĂRȚI

SUBSECȚIUNEA 1

OBIECTIVUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

ARTICOLUL 3.1

Obiectiv

Obiectivul prezentului capitol este de a institui un mecanism eficace și eficient de evitare și soluționare a oricărui litigiu între părți cu privire la interpretarea și aplicarea prezentului acord, în vederea găsirii unei soluții convenite de comun acord.

ARTICOLUL 3.2

Domeniul de aplicare

Prezentul capitol se aplică pentru evitarea și soluționarea oricărui litigiu între părți cu privire la interpretarea sau aplicarea dispozițiilor prezentului acord, cu excepția cazului în care prezentul acord prevede altfel.

SUBSECȚIUNEA 2

CONSULTĂRI ȘI MEDIERE

ARTICOLUL 3.3

Consultări

1. Părțile se angajează să soluționeze orice litigiu menționat la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare), prin inițierea de consultări cu bună-credință, cu scopul de a ajunge la o soluție convenită de comun acord.
2. O parte solicită consultări prin transmiterea unei cereri scrise adresate celeilalte părți, cu o copie a acesteia adresată comitetului instituit în temeiul articolului 4.1 (Comitetul), prin care se identifică măsura în cauză și dispozițiile relevante din prezentul acord.

3. Consultările au loc în termen de 30 de zile de la data primirii cererii menționate la alineatul (2) și au loc, cu excepția cazului în care părțile convin altfel, pe teritoriul părții căreia îi este adresată cererea. Consultările sunt considerate încheiate în termen de 45 de zile de la data primirii cererii, cu excepția cazului în care părțile convin să le continue. Consultările, în special toate informațiile comunicate și pozițiile adoptate de părți, sunt confidențiale și nu aduc atingere drepturilor pe care fiecare parte le poate exercita în cadrul unei proceduri ulterioare.

4. Consultările privind aspectele urgente, inclusiv cele privind mărfurile perisabile, mărfurile sezoniere sau serviciile sezoniere, au loc în termen de 15 zile de la data primirii cererii menționate la alineatul (2). Consultările sunt considerate încheiate în termen de 20 de zile, cu excepția cazului în care părțile convin să le continue.

5. Partea care a solicitat consultări poate recurge la articolul 3.5 (Deschiderea procedurii de arbitraj) în cazul în care:

- (a) cealaltă parte nu răspunde la cererea de consultări în termen de 15 zile de la data primirii acesteia;
- (b) consultările nu se desfășoară în termenele prevăzute la alineatul (3) sau (4);
- (c) părțile convin să nu organizeze consultări; sau
- (d) consultările au fost încheiate fără o soluție convenită de comun acord.

6. În timpul consultărilor, fiecare parte furnizează suficiente informații factuale pentru examinarea modului în care măsura în cauză ar putea afecta funcționarea și aplicarea prezentului acord.

ARTICOLUL 3.4

Mecanismul de mediere

Părțile pot conveni, în orice moment, să se angajeze într-o procedură de mediere în conformitate cu anexa 9 (Mecanismul de mediere) în legătură cu orice măsură care afectează investițiile dintre părți.

SUBSECȚIUNEA 3

PROCEDURI DE SOLUȚIONARE A LITIGIILOR

ARTICOLUL 3.5

Deschiderea procedurii de arbitraj

1. În cazul în care părțile nu reușesc să soluționeze litigiul prin recurgerea la consultări, astfel cum se prevede la articolul 3.3 (Consultări), partea care a solicitat consultări poate solicita instituirea unei comisii de arbitraj.

2. Cererea de instituire a unei comisii de arbitraj se adresează în scris celeilalte părți și se transmite în copie comitetului. Partea reclamantă identifică măsura în cauză în cererea sa și explică modul în care măsura respectivă este incompatibilă cu dispozițiile prezentului acord, astfel încât temeiul juridic al plângerii să fie prezentat în mod clar.

ARTICOLUL 3.6

Mandatul comisiei de arbitraj

Cu excepția cazului în care părțile convin altfel în termen de 10 zile de la data selectării arbitrilor, comisia de arbitraj are drept mandat:

„Să examineze, în lumina dispozițiilor relevante din prezentul acord citate de părți, problema menționată în cererea de instituire a unei comisii de arbitraj în conformitate cu articolul 3.5 (Deschiderea procedurii de arbitraj), să hotărască cu privire la conformitatea măsurii în cauză cu dispozițiile menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare) și să indice în raportul său constatările de fapt, aplicabilitatea dispozițiilor relevante și justificarea de bază a oricăror constatări și recomandări, în conformitate cu articolul 3.10 (Raportul intermediar) și cu articolul 3.11 (Raportul final).”.

ARTICOLUL 3.7

Instituirea comisiei de arbitraj

1. Comisia de arbitraj este compusă din trei arbitri.
2. În termen de 10 zile de la data primirii cererii de instituire a unei comisii de arbitraj de către partea pârâtă, părțile se consultă pentru a ajunge la un acord cu privire la componența comisiei de arbitraj.
3. În cazul în care părțile nu convin asupra componenței comisiei de arbitraj în termenul prevăzut la alineatul (2), fiecare parte poate numi un arbitru din sublista părții respective, întocmită în temeiul articolului 3.23 (Lista arbitrilor) în termen de 10 zile de la expirarea termenului prevăzut la alineatul (2). În cazul în care o parte nu desemnează un arbitru din sublista sa, arbitrul este selectat prin tragere la sorți, la cererea celeilalte părți, de către președintele comitetului sau de către delegatul acestuia, din sublista părții respective, întocmită în temeiul articolului 3.23 (Lista arbitrilor).
4. În cazul în care părțile nu ajung la un acord cu privire la președintele comisiei de arbitraj în termenul prevăzut la alineatul (2), președintele comitetului sau delegatul acestuia selectează prin tragere la sorți, la cererea unei părți, președintele comisiei de arbitraj de pe sublista președinților întocmită în temeiul articolului 3.23 (Lista arbitrilor).
5. Președintele comitetului sau delegatul acestuia selectează arbitrii în termen de cinci zile de la data cererii menționate la alineatul (3) sau (4).

6. Data instituirii comisiei de arbitraj este data la care cei trei arbitri selectați au notificat părților acceptarea desemnării lor în conformitate cu anexa 7 (Regulamentul de procedură).

7. În cazul în care una dintre listele prevăzute la articolul 3.23 (Lista arbitrilor) nu a fost întocmită sau nu conține suficiente nume în momentul formulării unei cereri în temeiul alineatului (3) sau (4), arbitrii sunt trași la sorți dintre persoanele care au fost propuse în mod oficial de către ambele părți sau de către o parte în cazul în care o singură parte a prezentat o propunere.

ARTICOLUL 3.8

Procedura de soluționare a litigiilor de către comisia de arbitraj

1. Normele și procedurile prevăzute în prezentul articol, anexele 7 (Regulamentul de procedură) și 8 (Codul de conduită pentru arbitri și mediatori) reglementează procedura de soluționare a litigiilor de către o comisie de arbitraj.

2. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, acestea se reunesc cu comisia de arbitraj în termen de 10 zile de la instituirea acesteia, pentru a stabili toate aspectele pe care părțile sau comisia de arbitraj le consideră oportune, inclusiv calendarul procedurilor și remunerația și cheltuielile arbitrilor în conformitate cu anexa 7 (Regulamentul de procedură). Arbitrii și reprezentanții părților pot participa la reuniunea respectivă prin telefon sau videoconferință.

3. Locul de desfășurare a audierii se decide de comun acord între părți. În cazul în care părțile nu ajung la un acord cu privire la locul de desfășurare a audierii, aceasta se va desfășura la Bruxelles, în cazul în care partea reclamantă este Vietnam și, respectiv, la Hanoi, în cazul în care partea reclamantă este partea UE.
4. Orice audiere este deschisă publicului, cu excepția cazului în care se prevede altfel în anexa 7 (Regulamentul de procedură).
5. În conformitate cu anexa 7 (Regulamentul de procedură), părților li se oferă posibilitatea de a asista la oricare dintre prezentările, declarațiile, argumentele sau obiecțiile formulate în cadrul procedurii. Orice informație sau observație scrisă transmisă comisiei de arbitraj de către o parte, inclusiv orice observații privind partea descriptivă a raportului intermediar, răspunsurile la întrebările adresate de comisia de arbitraj și observațiile unei părți cu privire la răspunsurile respective, sunt puse la dispoziția celeilalte părți.
6. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel în termen de trei zile de la data instituirii comisiei de arbitraj, comisia de arbitraj poate primi, în conformitate cu anexa 7 (Regulamentul de procedură), comunicări scrise nesolicitate (comunicări *amicus curiae*) de la persoane fizice sau juridice stabilite pe teritoriul unei părți.
7. Pentru deliberările sale interne, comisia de arbitraj se reunește în sesiuni închise, la care iau parte doar arbitrii. Comisia de arbitraj poate permite, de asemenea, ca asistenții săi să fie prezenți la deliberări. Deliberările comisiei de arbitraj și documentele prezentate acesteia rămân confidențiale.

ARTICOLUL 3.9

Hotărâri preliminare privind urgența

La cererea unei părți, comisia de arbitraj pronunță o hotărâre preliminară în termen de 10 zile de la instituirea sa cu privire la măsura în care consideră cazul ca fiind urgent.

ARTICOLUL 3.10

Raportul intermediar

1. Comisia de arbitraj transmite părților un raport intermediar în care prezintă constatările de fapt, aplicabilitatea dispozițiilor relevante și justificarea de bază a oricăror constatări și recomandări, în termen de cel mult 90 de zile de la data instituirii sale. Atunci când consideră că acest termen nu poate fi respectat, președintele comisiei de arbitraj notifică în scris acest lucru părților și comitetului, precizând motivele întârzierii și data la care comisia de arbitraj intenționează să transmită raportul său intermediar. Termenul pentru transmiterea de către comisia de arbitraj a raportului intermediar nu depășește, în niciun caz, 120 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj.
2. O parte poate înainta comisiei de arbitraj o cerere scrisă, inclusiv observații, pentru a examina aspecte precise ale raportului intermediar, în termen de 14 zile de la notificarea acestuia.

3. În cazurile urgente, inclusiv cele care implică mărfuri perisabile sau mărfuri sau servicii sezoniere, comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a transmite raportul intermediar în termen de 45 de zile și, în orice caz, nu mai târziu de 60 de zile de la data instituirii sale. O parte poate înainta comisiei de arbitraj o cerere scrisă, inclusiv observații, pentru a examina aspecte precise ale raportului intermediar, în termen de șapte zile de la notificarea acestuia.
4. După examinarea tuturor cererilor scrise, inclusiv a observațiilor părților privind raportul intermediar, comisia de arbitraj își poate modifica raportul și poate efectua orice examinare suplimentară pe care o consideră adecvată.

ARTICOLUL 3.11

Raportul final

1. Comisia de arbitraj transmite părților și comitetului raportul său final în termen de 120 de zile de la data instituirii sale. Atunci când consideră că acest termen nu poate fi respectat, președintele comisiei de arbitraj notifică în scris acest lucru părților și comitetului, precizând motivele întârzierii și data la care comisia de arbitraj intenționează să transmită raportul său final. Termenul pentru transmiterea de către comisia de arbitraj a raportului final nu depășește, în niciun caz, 150 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj.

2. În cazurile urgente, inclusiv cele care implică mărfuri perisabile sau mărfuri sau servicii sezoniere, comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a transmite raportul său final în termen de 60 de zile de la data instituirii sale. Termenul pentru transmiterea de către comisia de arbitraj a raportului final nu depășește, în niciun caz, 75 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj.
3. Raportul final include o analiză suficientă a argumentelor prezentate în etapa de reexaminare intermediară și abordează în mod clar observațiile părților.

ARTICOLUL 3.12

Conformitatea cu raportul final

Partea pârâtă ia toate măsurile necesare pentru a se conforma cu promptitudine și bună-credință raportului final.

ARTICOLUL 3.13

Termenul rezonabil pentru conformare

1. Dacă nu este posibilă conformarea imediată, părțile se angajează să convină asupra termenului pentru conformarea cu raportul final. În acest caz, în termen de cel mult 30 de zile de la primirea raportului final, partea pârâtă notifică părții reclamante și comitetului termenul necesar pentru a se conforma (denumit în continuare „termenul rezonabil”).

2. În cazul în care există un dezacord între părți cu privire la termenul rezonabil necesar pentru conformarea cu raportul final, în termen de 20 de zile de la primirea notificării efectuate în conformitate cu alineatul (1) de partea pârâtă, partea reclamantă solicită în scris comisiei de arbitraj instituite în temeiul articolului 3.7 (Instituirea comisiei de arbitraj) (denumită în continuare „comisia inițială de arbitraj”) să stabilească durata termenului rezonabil. Cererea se notifică părții pârâte și se transmite în copie comitetului.
3. În termen de 20 de zile de la data depunerii cererii menționate la alineatul (2), comisia de arbitraj notifică părților și comitetului hotărârea sa privind termenul rezonabil.
4. Partea pârâtă informează în scris partea reclamantă cu privire la progresele înregistrate pentru a se conforma raportului final, cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului rezonabil.
5. Părțile pot conveni să prelungească termenul rezonabil.

ARTICOLUL 3.14

Examinarea măsurilor adoptate în vederea conformării cu raportul final

1. Partea pârâtă notifică părții reclamante și comitetului, înainte de încheierea termenului rezonabil, orice măsură pe care a adoptat-o pentru a se conforma raportului final.

2. În cazul în care părțile nu sunt de acord cu existența sau coerența oricărei măsuri adoptate în vederea respectării dispozițiilor menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare) și notificate în temeiul alineatului (1), partea reclamantă poate solicita în scris comisiei de arbitraj inițiale să se pronunțe în această privință. Cererea se notifică părții pârâte și se transmite în copie comitetului. Partea reclamantă identifică în cererea sa măsura specifică în cauză și explică de ce această măsură nu este conformă cu dispozițiile menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare), suficient de detaliat pentru a prezenta cu claritate temeiul juridic al plângerii.

3. Comisia de arbitraj notifică hotărârea sa părților și comitetului, în termen de 45 de zile de la data depunerii cererii menționate la alineatul (2).

ARTICOLUL 3.15

Măsuri temporare în caz de neconformare

1. În cazul în care partea pârâtă nu notifică părții reclamante și comitetului nicio măsură adoptată pentru a se conforma cu raportul final înainte de expirarea termenului rezonabil sau în cazul în care comisia de arbitraj hotărăște că nu a fost luată nicio măsură pentru a se conforma cu raportul final sau că măsura notificată în temeiul articolului 3.14 (Examinarea măsurilor adoptate în vederea conformării cu raportul final) alineatul (1) nu este conformă cu obligațiile care îi revin părții respective în temeiul dispozițiilor menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare), partea pârâtă prezintă, în cazul în care partea reclamantă îi solicită acest lucru și după consultarea părții respective, o ofertă de despăgubire.

2. Dacă partea reclamantă decide să nu solicite o ofertă de despăgubire sau, în cazul în care o astfel de cerere este formulată, dacă nu se ajunge la niciun acord privind despăgubirea în termen de 30 de zile de la încheierea termenului rezonabil sau de la emiterea hotărârii comisiei de arbitraj în temeiul articolului 3.14 (Examinarea măsurilor adoptate în vederea conformării cu raportul final), potrivit căreia nu a fost luată nicio măsură de conformare sau măsura luată nu este coerentă cu dispozițiile menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare), partea reclamantă are dreptul, în urma notificării celeilalte părți și a comitetului, să ia măsuri adecvate în cadrul angajamentelor preferențiale privind comerțul și investițiile aplicabile între părți, cu un efect echivalent cu nivelul anulării sau al reducerii avantajelor cauzate de încălcarea respectivă. Notificarea trebuie să precizeze aceste măsuri. Partea reclamantă poate pune în aplicare măsurile în orice moment după expirarea unui termen de 10 zile de la data la care partea pârâtă a primit notificarea, cu excepția cazului în care partea pârâtă a solicitat arbitrajul în conformitate cu alineatul (3) din prezentul articol.

3. În cazul în care partea pârâtă consideră că efectul măsurilor luate de partea reclamantă nu este echivalent cu nivelul anulării sau al reducerii avantajelor cauzate de încălcarea respectivă, ea poate cere în scris comisiei de arbitraj inițiale să decidă asupra acestei chestiuni. Cererea respectivă se notifică părții reclamante și se transmite în copie comitetului înainte de expirarea termenului de 10 zile menționat la alineatul (2). Comisia de arbitraj inițială notifică părților și comitetului hotărârea sa privind măsurile luate de partea reclamantă în termen de 30 de zile de la data transmiterii cererii. Obligațiile nu se suspendă până când comisia de arbitraj inițială nu își comunică hotărârea și orice suspendare trebuie să fie compatibilă cu hotărârea respectivă.

4. Măsurile prevăzute în prezentul articol sunt temporare și nu se mai aplică din momentul în care:

- (a) părțile ajung la o soluție convenită de comun acord, conform articolului 3.19 (Soluția convenită de comun acord);
- (b) părțile au convenit că măsura notificată în temeiul articolului 3.14 (Reexaminarea măsurilor adoptate în vederea conformării cu raportul final) alineatul (1) asigură conformarea părții pârâte cu dispozițiile menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare); sau
- (c) orice măsură considerată incompatibilă cu dispozițiile menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare) a fost retrasă sau modificată astfel încât să devină conformă cu dispozițiile respective, așa cum se prevede la articolul 3.14 (Examinarea măsurilor adoptate în vederea conformării cu raportul final) alineatul (3).

ARTICOLUL 3.16

Examinarea măsurilor luate în vederea conformării după adoptarea unor măsuri temporare în caz de neconformare

1. Partea pârâtă notifică părții reclamante și comitetului orice măsură adoptată pentru a se conforma cu raportul comisiei de arbitraj în urma măsurilor aplicate de către partea reclamantă sau în urma aplicării despăgubirii, după caz. Cu excepția cazurilor menționate la alineatul (2), partea reclamantă pune capăt măsurilor luate în conformitate cu articolul 3.15 (Măsuri temporare în caz de neconformare) în termen de 30 de zile de la data primirii notificării. În cazul în care se aplică o despăgubire și cu excepția cazurilor menționate la alineatul (2), partea pârâtă poate înceta aplicarea acestei despăgubiri în termen de 30 de zile de la data notificării conformării sale cu raportul comisiei de arbitraj.
2. În cazul în care părțile nu ajung la un acord pentru a stabili dacă măsura notificată asigură sau nu conformarea părții pârâte cu dispozițiile menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare) în termen de 30 de zile de la data primirii notificării, partea reclamantă solicită în scris comisiei de arbitraj inițiale să decidă asupra acestei chestiuni. Cererea se notifică părții pârâte și se transmite în copie comitetului.

3. Hotărârea comisiei de arbitraj se notifică părților și comitetului în termen de 45 de zile de la data depunerii cererii. În cazul în care comisia de arbitraj hotărăște că măsura notificată este conformă cu dispozițiile menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare), măsurile menționate la articolul 3.15 (Măsuri temporare în caz de neconformare) sau despăgubirea, după caz, încetează. Dacă este cazul, nivelul suspendării obligațiilor sau al despăgubirii se adaptează în funcție de hotărârea comisiei de arbitraj.

ARTICOLUL 3.17

Înlocuirea arbitrilor

În cazul în care, în cursul procedurii de arbitraj, comisia de arbitraj inițială sau unii dintre membrii săi nu pot participa, se retrag sau trebuie înlocuiți deoarece nu respectă cerințele codului de conduită din anexa 8 (Codul de conduită pentru arbitri și mediatori), se aplică procedura prevăzută la articolul 3.7 (Instituirea comisiei de arbitraj). Termenul pentru notificarea rapoartelor și a hotărârilor, după caz, se prelungește cu 20 de zile.

ARTICOLUL 3.18

Suspendarea și încheierea procedurii de arbitraj

1. La cererea ambelor părți, comisia de arbitraj își suspendă activitatea în orice moment, pentru o perioadă convenită de părți care nu depășește 12 luni consecutive. Aceasta își va relua activitatea înainte de sfârșitul perioadei de suspendare respective, la cererea scrisă a ambelor părți. Părțile informează comitetul în acest sens. De asemenea, comisia de arbitraj își poate relua activitatea la sfârșitul perioadei de suspendare, la cererea scrisă a oricăreia dintre părți. Partea solicitantă informează comitetul și cealaltă parte în acest sens. Dacă o parte nu solicită reluarea activității comisiei de arbitraj la expirarea perioadei de suspendare, autoritatea comisiei de arbitraj expiră, iar procedura se încheie. În cazul unei suspendări a activității comisiei de arbitraj, termenele stabilite în dispozițiile relevante din prezentul capitol se prelungesc cu o perioadă de timp egală cu perioada în care lucrările au fost suspendate. Suspendarea și încetarea activității comisiei de arbitraj nu aduc atingere drepturilor niciunei părți în cadrul altor proceduri care fac obiectul articolului 3.24 (Alegerea forului).
2. Părțile pot conveni să pună capăt procedurii comisiei de arbitraj, prin notificarea în comun a președintelui comisiei de arbitraj și a comitetului, în orice moment înainte de publicarea raportului final al comisiei de arbitraj.

ARTICOLUL 3.19

Soluția convenită de comun acord

Părțile pot ajunge în orice moment la o soluție convenită de comun acord pentru un litigiu prevăzut în prezentul capitol. Ele notifică împreună această soluție comitetului și președintelui comisiei de arbitraj, după caz. Dacă soluția necesită aprobare în conformitate cu procedurile interne aplicabile ale uneia dintre părți, în notificare se precizează această cerință și procedura de soluționare a litigiului se suspendă. Dacă nu este necesară o astfel de aprobare sau dacă se notifică finalizarea procedurilor interne respective, procedura de soluționare a litigiului se încheie.

ARTICOLUL 3.20

Informații și consiliere tehnică

La cererea unei părți sau din proprie inițiativă, comisia de arbitraj poate solicita orice informații pe care le consideră adecvate pentru procedura de arbitraj provenite din orice sursă, inclusiv de la părțile implicate în litigiu. De asemenea, comisia de arbitraj are dreptul de a solicita opinii din partea experților, dacă consideră acest lucru ca fiind oportun. Comisia de arbitraj consultă părțile înainte de alegerea experților respectivi. Orice informații obținute în temeiul prezentului articol trebuie să fie divulgate și transmise părților în vederea formulării de observații în termenul stabilit de comisia de arbitraj.

ARTICOLUL 3.21

Reguli de interpretare

Comisia de arbitraj interpretează dispozițiile menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare) în conformitate cu regulile obișnuite de interpretare ale dreptului internațional public, inclusiv cu cele codificate în *Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor*, încheiată la Viena la 23 mai 1969 (denumită în continuare „Convenția de la Viena”). De asemenea, comisia de arbitraj ia în considerare interpretările pertinente din rapoartele comisiilor și ale organului de apel adoptate de Organul de soluționare a litigiilor în temeiul anexei 2 la Acordul OMC (denumit în continuare „OSL”). Rapoartele și hotărârile comisiei de arbitraj nu pot spori sau reduce drepturile și obligațiile părților prevăzute în prezentul acord.

ARTICOLUL 3.22

Deciziile și hotărârile comisiei de arbitraj

1. Comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a lua orice decizie prin consens. În cazul în care nu se poate lua o decizie prin consens, chestiunea în cauză se decide prin vot majoritar. Opiniile separate ale arbitrilor nu se divulgă în niciun caz.

2. Rapoartele și hotărârile comisiei de arbitraj sunt acceptate necondiționat de către părți. Ele nu creează drepturi sau obligații în ceea ce privește persoanele fizice sau juridice. Rapoartele și hotărârile prezintă constatările de fapt, aplicabilitatea dispozițiilor relevante menționate la articolul 3.2 (Domeniul de aplicare) și justificarea de bază a oricăror constatări și concluzii. Comitetul pune la dispoziția publicului, în întregime, rapoartele și hotărârile comisiei de arbitraj în termen de 10 zile de la emiterea lor, cu excepția cazului în care hotărăște să nu facă acest lucru pentru a proteja informațiile confidențiale.

SUBSECȚIUNEA 4

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 3.23

Lista arbitrilor

1. Comitetul stabilește, în cel mult șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului acord, o listă cu cel puțin 15 persoane disponibile și capabile să îndeplinească funcția de arbitru. Lista se compune din trei subliste:

- (a) o sublistă pentru Vietnam;
- (b) o sublistă pentru Uniune și statele sale membre; și

- (c) o sublistă a persoanelor care nu sunt resortisanți ai niciuneia dintre părți și care nu au reședința permanentă în niciuna dintre părți, pentru a îndeplini funcția de președinte al comisiei de arbitraj.
2. Fiecare sublistă cuprinde cel puțin cinci persoane. Comitetul se asigură că lista este menținută permanent la acest număr minim de persoane.
3. Arbitrii trebuie să aibă cunoștințe specializate și experiență dovedite în drept și comerț internațional. Aceștia sunt independenți, își exercită funcția în nume propriu, nu acceptă instrucțiuni din partea niciunei organizații sau a niciunui guvern, nu sunt afiliați guvernului niciunei părți și respectă Codul de conduită din anexa 8 (Codul de conduită pentru arbitri și mediatori).
4. Comitetul poate stabili o listă suplimentară de 10 persoane care dețin cunoștințe specializate și experiență dovedite în sectoare specifice care fac obiectul prezentului acord. Sub rezerva acordului părților, această listă suplimentară se utilizează pentru a forma comisia de arbitraj în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 3.7 (Instituirea comisiei de arbitraj).

ARTICOLUL 3.24

Alegerea forului

1. Recurgerea la procedura de soluționare a litigiilor în temeiul prezentului capitol nu aduce atingere niciunei acțiuni din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv acțiunilor de soluționare a litigiilor, sau în virtutea oricărui alt acord internațional la care ambele părți au aderat.

2. Prin derogare de la alineatul (1), pentru o anumită măsură, o parte nu solicită reparații pentru încălcarea unei obligații substanțial echivalente în temeiul prezentului acord și al Acordului OMC sau al oricărui alt acord internațional la care ambele părți au aderat în forurile relevante. Odată ce procedurile de soluționare a litigiilor au fost inițiate, partea respectivă nu poate pretinde celuilalt for reparații pentru încălcarea obligației substanțial echivalente în temeiul celuilalt acord, cu excepția cazului în care, din motive procedurale sau jurisdicționale, forul ales nu formulează concluzii cu privire la cererea referitoare la această obligație.

3. În sensul prezentului articol:

- (a) procedurile de soluționare a litigiilor prevăzute de Acordul OMC se consideră a fi inițiate din momentul în care una dintre părți formulează o cerere de instituire a unei comisii, în conformitate cu articolul 6 din *Înțelegerea privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor*;
- (b) procedurile de soluționare a litigiilor în temeiul prezentului capitol se consideră a fi inițiate în urma cererii unei părți de instituire a unei comisii de arbitraj în conformitate cu alineatul (1) de la articolul 3.5 (Deschiderea procedurii de arbitraj);
- (c) procedurile de soluționare a litigiilor în temeiul oricărui alt acord internațional se consideră a fi inițiate în conformitate cu acordul respectiv.

4. Nicio dispoziție din prezentul acord nu împiedică o parte să pună în aplicare suspendarea obligațiilor autorizată de OSL. Acordul OMC și Acordul de liber schimb nu pot fi invocate pentru a împiedica o parte să ia măsuri adecvate în conformitate cu articolul 3.15 (Măsuri temporare în caz de neconformare).

ARTICOLUL 3.25

Termene

1. Toate termenele prevăzute în prezenta secțiune, inclusiv termenele pentru notificarea rapoartelor și a hotărârilor comisiilor de arbitraj, sunt calculate în zile calendaristice începând din ziua următoare acțiunii sau faptului la care se referă, cu excepția cazului în care se prevede altfel.
2. Orice termen menționat în prezenta secțiune poate fi modificat prin acordul comun al părților la litigiu. Comisia de arbitraj poate propune părților în orice moment să modifice orice termen menționat în prezenta secțiune, precizând motivele care stau la baza propunerii.

ARTICOLUL 3.26

Revizuire și modificare

Comitetul poate revizui și poate decide să modifice anexele 7 (Regulamentul de procedură), 8 (Codul de conduită pentru arbitri și mediatori) și 9 (Mecanismul de mediere).

SECȚIUNEA B

Soluționarea litigiilor dintre investitori și părți

SUBSECȚIUNEA 1

Domeniu de aplicare și definiții

ARTICOLUL 3.27

Domeniul de aplicare

1. Prezenta secțiune se aplică litigiilor dintre un reclamant al unei părți și cealaltă parte având ca obiect orice măsură¹ considerată de reclamant a fi o încălcare a dispozițiilor capitolului 2 (Protecția investițiilor) care are drept rezultat o pretinsă pierdere sau un pretins prejudiciu pentru reclamant sau, în cazul în care cererea este introdusă în numele unei societăți stabilite local deținute sau controlate de reclamant, pentru societatea stabilită local.
2. Pentru mai multă certitudine, un reclamant nu poate prezenta o cerere în temeiul prezentei secțiuni dacă investiția a fost efectuată prin declarații false, disimulare, corupție sau comportament care constituie un abuz de procedură.

¹ Pentru mai multă certitudine, termenul „măsură” poate include și inacțiunea.

3. Tribunalul și tribunalul de apel instituite în temeiul articolelor 3.38 (Tribunalul) și 3.39 (Tribunalul de apel) nu se pot pronunța asupra cererilor care nu intră în domeniul de aplicare al prezentului articol.

4. Orice cerere care vizează restructurarea datoriei unei părți este tratată în conformitate cu dispozițiile prezentei secțiuni și ale anexei 5 (Datoria publică).

ARTICOLUL 3.28

Definiții

În sensul prezentei secțiuni și în lipsa unor dispoziții contrare:

- (a) „procedură” înseamnă procedura desfășurată în fața tribunalului sau a tribunalului de apel în temeiul prezentei secțiuni;
- (b) „părțile la litigiu” înseamnă reclamantul și pârâtul;
- (c) „reclamant al unei părți” înseamnă:
 - (i) un investitor al unei părți, astfel cum este menționat la articolul 2.1 (Domeniul de aplicare) alineatul (1) litera (b), care acționează în nume propriu; sau

- (ii) un investitor al unei părți, astfel cum este menționat la articolul 2.1 (Domeniul de aplicare) alineatul (1) litera (b), care acționează în numele unei societăți stabilite local deținute sau controlate de acel investitor; pentru mai multă certitudine, se consideră că o cerere introdusă în temeiul prezentului punct se referă la un litigiu între un stat contractant și un resortisant al unui alt stat contractant în sensul articolului 25 alineatul (1) din Convenția ICSID;
- (d) „Convenția ICSID” înseamnă *Convenția pentru soluționarea diferendelor cu privire la investiții dintre state și resortisanții altor state*, încheiată la Washington la 18 martie 1965;
- (e) „partea care nu participă la litigiu” este Vietnamul atunci când pârâțul este Uniunea sau un stat membru al Uniunii, sau Uniunea, atunci când pârâțul este Vietnamul;
- (f) „pârât” înseamnă Vietnamul sau, în cazul părții UE, fie Uniunea, fie statul membru vizat în temeiul articolului 3.32 (Notificarea intenției de a introduce o cerere);
- (g) „societate stabilită local” înseamnă o persoană juridică stabilită pe teritoriul unei părți care este deținută și controlată de un investitor al celeilalte părți;
- (h) „Convenția de la New York din 1958” înseamnă *Convenția pentru recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine*, încheiată la New York la 10 iunie 1958;

- (i) „finanțare de către un terț” înseamnă orice fonduri puse la dispoziție de către o persoană fizică sau juridică care nu este parte la litigiu, dar care încheie un acord cu o parte la litigiu pentru a finanța parțial sau integral costul procedurii în schimbul unei remunerații în funcție de rezultatul litigiului sau orice fonduri puse la dispoziție de către o persoană fizică sau juridică care nu este parte la litigiu sub forma unei donații sau subvenții;
- (j) „UNCITRAL” înseamnă Comisia Organizației Națiunilor Unite pentru dreptul comercial internațional; și
- (k) „reguli de transparență ale UNCITRAL” înseamnă Regulile UNCITRAL privind transparența în arbitrajul dintre investitor și stat declanșat în baza unui tratat.

SUBSECȚIUNEA 2

SOLUȚIONAREA ALTERNATIVĂ A LITIGIILOR ȘI CONSULTĂRI

ARTICOLUL 3.29

Soluționarea pe cale amiabilă

În măsura posibilului, orice litigiu ar trebui soluționat pe cale amiabilă, prin negocieri sau mediere și, atunci când este fezabil, înainte de depunerea unei cereri de consultare în temeiul articolului 3.30 (Consultări). O astfel de soluționare poate fi convenită în orice moment, inclusiv după inițierea procedurii în temeiul prezentei secțiuni.

ARTICOLUL 3.30

Consultări

1. În cazul în care un litigiu nu poate fi soluționat pe cale amiabilă în conformitate cu articolul 3.29 (Soluționarea pe cale amiabilă), un reclamant al unei părți care susține că au fost încălcate dispozițiile menționate la articolul 3.27 (Domeniul de aplicare) alineatul (1) înaintează celeilalte părți o cerere de consultare. Cererea conține următoarele informații:

- (a) numele și adresa reclamantului și, dacă cererea este transmisă în numele unei societăți stabilite local, numele, adresa și locul înființării societății stabilite local;
- (b) dispozițiile menționate la articolul 3.27 (Domeniul de aplicare) alineatul (1) despre care se pretinde că au fost încălcate;
- (c) motivele de fapt și de drept ale cererii, inclusiv măsurile despre care se pretinde că încalcă dispozițiile menționate la articolul 3.27 (Domeniul de aplicare) alineatul (1);
- (d) obiectul cererii și valoarea estimată a daunelor pretinse; și
- (e) dovezi care să ateste că solicitantul este un investitor al celeilalte părți și că deține sau controlează investiția vizată, inclusiv societatea stabilită local, dacă este cazul, în privința căreia a fost depusă o cerere de consultare.

În cazul în care o cerere de consultare este depusă de mai mulți reclamânți sau în numele mai multor societăți stabilite local, informațiile de la alineatul (1) literele (a) și (e) se transmit pentru fiecare reclamant sau fiecare societate stabilită local, după caz.

2. Cererea de consultare se depune:

- (a) în termen de trei ani de la data la care reclamantul sau, după caz, societatea stabilită local a luat cunoștință sau ar fi trebuit să ia cunoștință de măsura despre care pretinde că încalcă dispozițiile capitolului 2 (Protecția investițiilor) și de pierderea sau prejudiciul cauzat:
 - (i) reclamantului, pentru cererile înaintate de un investitor care acționează în nume propriu; sau
 - (ii) societății stabilite local, pentru cererile înaintate de un investitor care acționează în numele unei societăți stabilite local; sau
- (b) în termen de doi ani de la data la care reclamantul sau, după caz, societatea stabilită local renunță la acțiunile sau procedurile în fața unui tribunal sau a unei instanțe în temeiul dreptului intern și, în orice caz, în termen de cel mult șapte ani de la data la care reclamantul a luat cunoștință sau ar fi trebuit să ia cunoștință de măsura despre care pretinde că încalcă dispozițiile capitolului 2 (Protecția investițiilor) și de pierderea sau prejudiciul cauzat:
 - (i) reclamantului, pentru cererile înaintate de un investitor care acționează în nume propriu; sau

- (ii) societății stabilite local, pentru cererile înaintate de un investitor care acționează în numele unei societăți stabilite local¹.

3. Dacă părțile la litigiu nu convin altfel, locul de consultare este:

- (a) Hanoi, în cazul în care consultările se referă la măsuri luate de Vietnam;
- (b) Bruxelles, în cazul în care consultările se referă la măsuri luate de Uniune; sau
- (c) capitala statului membru al Uniunii în cauză, dacă cererea de consultare se referă exclusiv la măsuri adoptate de statul membru respectiv.

Consultările pot avea loc, de asemenea, prin videoconferință sau alte mijloace, în special dacă este implicată o întreprindere mică sau mijlocie.

4. Cu excepția cazului în care părțile la litigiu convin asupra unei perioade mai lungi, consultările au loc în termen de 60 de zile de la data depunerii cererii de consultare.

5. În cazul în care reclamantul nu a introdus o cerere în conformitate cu articolul 3.33 (Introducerea unei cereri) în termen de 18 luni de la prezentarea cererii de consultare, se consideră că acesta s-a retras din procedura prevăzută în prezenta secțiune și nu poate introduce o cerere în temeiul prezentei secțiuni. Acest termen poate fi prelungit de comun acord de către părțile care participă la consultări.

¹ Alineatul (2) litera (b) nu se aplică atunci când este aplicabilă anexa 12 (Proceduri simultane).

6. Termenele menționate la alineatele (2) și (5) nu anulează admisibilitatea unei cereri în cazul în care reclamantul poate demonstra că motivul pentru care nu a solicitat consultări sau nu a introdus o cerere a fost incapacitatea sa de a acționa ca urmare a unor acțiuni deliberate ale părții în cauză, cu condiția ca reclamantul să acționeze de îndată ce este în mod rezonabil în măsură să o facă.

7. În cazul în care cererea de consultare se referă la o pretinsă încălcare a acordului de către Uniune sau de către un stat membru al Uniunii, cererea se trimite Uniunii. În cazul în care sunt invocate măsuri luate de un stat membru al Uniunii, cererea se trimite și statului membru în cauză.

ARTICOLUL 3.31

Medierea

1. Părțile la litigiu pot conveni, în orice moment, să recurgă la mediere.
2. Recurgerea la mediere este voluntară și nu aduce atingere poziției juridice a vreuneia dintre părțile la litigiu.
3. Recurgerea la mediere poate fi reglementată de regulile prevăzute în anexa 10 (Mecanismul de mediere pentru litigiile dintre investitori și părți). Orice termen menționat în anexa 10 (Mecanismul de mediere pentru litigiile dintre investitori și părți) poate fi modificat de comun acord de părțile la litigiu.

4. Mediatorul este numit de comun acord de către părțile la litigiu. Mediatorul poate fi numit dintre membrii tribunalului numiți în conformitate cu articolul 3.38 (Tribunalul) sau dintre membrii tribunalului de apel numiți în conformitate cu articolul 3.39 (Tribunalul de apel). Părțile la litigiu pot cere, de asemenea, președintelui tribunalului să numească un mediator dintre membrii tribunalului care nu sunt nici resortisanți ai unui stat membru al Uniunii, nici ai Vietnamului.

5. După ce părțile la litigiu convin să recurgă la mediere, termenele prevăzute la alineatele (2) și (5) de la articolul 3.30 (Consultări), la alineatul (6) de la articolul 3.53 (Hotărârea provizorie) și la alineatul (5) de la articolul 3.54 (Procedura de apel) se suspendă între data la care s-a convenit să se recurgă la mediere și data la care una dintre părțile la litigiu decide să încheie procedura de mediere, prin intermediul unei scrisori transmise mediatorului și celeilalte părți la litigiu. La cererea ambelor părți la litigiu, dacă a fost instituită o formațiune a tribunalului în conformitate cu articolul 3.38 (Tribunalul), formațiunea își suspendă lucrările până la data la care una dintre părțile la litigiu decide să încheie procedura de mediere, prin intermediul unei scrisori transmise mediatorului și celeilalte părți la litigiu.

SUBSECȚIUNEA 3

INTRODUCEREA UNEI CERERI ȘI CONDIȚII PREALABILE

ARTICOLUL 3.32

Notificarea intenției de a introduce o cerere

1. În cazul în care litigiul nu poate fi soluționat în termen de 90 de zile de la depunerea cererii de consultare, reclamantul poate transmite o notificare a intenției, în care precizează în scris intenția sa de a recurge la o procedură de soluționare a litigiilor în temeiul prezentei secțiuni și care conține următoarele informații:

- (a) numele și adresa reclamantului și, dacă cererea este transmisă în numele unei societăți stabilite local, numele, adresa și locul înființării societății stabilite local;
- (b) dispozițiile menționate la articolul 3.27 (Domeniul de aplicare) alineatul (1) despre care se pretinde că au fost încălcate;
- (c) motivele de fapt și de drept ale cererii, inclusiv măsurile despre care se pretinde că încalcă dispozițiile menționate la articolul 3.27 (Domeniul de aplicare) alineatul (1); și

(d) obiectul cererii și valoarea estimată a daunelor pretinse.

Notificarea intenției se transmite Uniunii sau Vietnamului, după caz. În cazul în care este invocată o măsură luată de un stat membru al Uniunii, cererea se trimite și statului membru în cauză.

2. În cazul în care i-a fost transmisă o notificare a intenției, Uniunea stabilește pârâțul și, ulterior, informează reclamantul în termen de 60 de zile de la primirea notificării intenției dacă pârâțul este Uniunea sau un stat membru al Uniunii.

3. În cazul în care reclamantul nu este informat cu privire la stabilirea pârâțului în termen de 60 de zile de la primirea notificării intenției:

(a) dacă măsurile identificate în notificare sunt exclusiv măsuri ale unui stat membru al Uniunii, acel stat membru va avea calitatea de pârât; sau

(b) dacă măsurile identificate în notificare includ măsuri ale Uniunii, aceasta din urmă va avea calitatea de pârât.

4. Reclamantul poate introduce o cerere în conformitate cu articolul 3.33 (Introducerea unei cereri) pe baza deciziei menționate la alineatul (2) sau, în cazul în care nu i-a fost comunicată o astfel de decizie în termenul prevăzut la alineatul (2), în conformitate cu alineatul (3).

5. În cazul în care Uniunea sau un stat membru are calitatea de pârât în urma unei decizii luate în conformitate cu alineatul (2), nici Uniunea, nici statul membru în cauză nu poate invoca inadmisibilitatea cererii, lipsa competenței tribunalului sau faptul că cererea sau hotărârea este neîntemeiată sau nevalidă, pe motiv că pârâtul ar trebui să fie Uniunea, și nu statul membru sau viceversa.
6. Tribunalul și tribunalul de apel sunt ținute de decizia luată în conformitate cu alineatul (2).
7. Nicio dispoziție a prezentului acord sau a regulilor de soluționare a litigiilor aplicabile nu împiedică transmiterea, între Uniune și statul membru în cauză, a tuturor informațiilor referitoare la un litigiu.

ARTICOLUL 3.33

Introducerea unei cereri

1. În cazul în care litigiul nu poate fi soluționat în termen de șase luni de la data depunerii cererii de consultare și au trecut cel puțin trei luni de la transmiterea notificării intenției de a introduce o cerere în conformitate cu articolul 3.32 (Notificarea intenției de a introduce o cerere), reclamantul, cu condiția să îndeplinească cerințele prevăzute la articolul 3.35 (Cerințe de procedură și alte cerințe pentru introducerea unei cereri), poate introduce o cerere la tribunalul instituit în temeiul articolului 3.38 (Tribunalul).

2. O cerere poate fi introdusă la tribunal conform uneia dintre următoarele reguli de soluționare a litigiilor:

- (a) Convenția ICSID;
- (b) *Regulamentul privind mecanismul suplimentar pentru administrarea procedurilor* (denumit în continuare „Regulamentul mecanismului suplimentar ICSID”) de către Secretariatul Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții (denumit în continuare „Secretariatul ICSID”), în cazul în care condițiile pentru deschiderea unei proceduri în conformitate cu litera (a) nu se aplică;
- (c) regulile de arbitraj ale UNCITRAL; sau
- (d) orice alte reguli asupra cărora convin părțile la litigiu. În cazul în care reclamantul propune un set specific de reguli de soluționare a litigiilor și, în termen de 30 de zile de la primirea propunerii, părțile la litigiu nu au convenit în scris cu privire la regulile respective sau părâtul nu a răspuns reclamantului, reclamantul poate introduce o cerere în conformitate cu regulile prevăzute la litera (a), (b) sau (c).

3. Toate capetele de cerere identificate de reclamant în momentul introducerii cererii sale în conformitate cu prezentul articol trebuie să se bazeze pe măsuri identificate în cererea de consultare efectuată în conformitate cu alineatul (1) litera (c) de la articolul 3.30 (Consultări).

4. Regulile de soluționare a litigiilor menționate la alineatul (2) se aplică sub rezerva dispozițiilor prevăzute în prezenta secțiune, completate de orice norme adoptate de comitet, de tribunal sau de tribunalul de apel.

5. Se consideră că a fost introdusă o cerere în temeiul prezentului articol atunci când reclamantul a inițiat procedura conform regulilor aplicabile de soluționare a litigiilor.

6. Cererile introduse în numele unui grup compus din reclamanți neidentificați sau de către un reprezentant care intenționează să desfășoare procedura în interesul unor reclamanți identificați sau neidentificați care i-au delegat luarea tuturor deciziilor referitoare la procedură în numele lor nu sunt admisibile.

ARTICOLUL 3.34

Alte cereri

1. Reclamantul nu poate introduce o cerere la tribunal dacă are o cerere pendinte în fața oricărei alte instanțe naționale sau internaționale referitoare la aceeași măsură despre care pretinde că este incompatibilă cu dispozițiile menționate la alineatul (1) de la articolul 3.27 (Domeniul de aplicare) și la aceeași pierdere sau același prejudiciu, cu excepția cazului în care își retrage cererea pendinte.

2. Un reclamant care acționează în nume propriu nu poate introduce o cerere la tribunal dacă orice persoană care, direct sau indirect, deține o participație la capitalul reclamantului sau este controlată de către acesta are o cerere pendinte în fața tribunalului sau a oricărei alte instanțe naționale sau internaționale referitoare la aceeași măsură despre care pretinde că este incompatibilă cu dispozițiile menționate la alineatul (1) de la articolul 3.27 (Domeniul de aplicare) și la aceeași pierdere sau același prejudiciu, cu excepția cazului în care persoana respectivă își retrage cererea pendinte.

3. Un reclamant care acționează în numele unei societăți stabilite local nu poate introduce o cerere la tribunal dacă orice persoană care, direct sau indirect, deține o participație la capitalul societății stabilite local sau este controlată de către aceasta are o cerere pendinte în fața tribunalului sau a oricărei alte instanțe naționale sau internaționale referitoare la aceeași măsură despre care pretinde că încalcă dispozițiile capitolului 2 (Protecția investițiilor) și la aceeași pierdere sau același prejudiciu, cu excepția cazului în care persoana respectivă își retrage cererea pendinte.
4. Înainte de a introduce o cerere, reclamantul furnizează:
- (a) dovezi că el însuși și, dacă este cazul în conformitate cu alineatele (2) și (3), orice persoană care, direct sau indirect, deține o participație la capitalul reclamantului sau al societății stabilite local sau este controlată de reclamant sau de societatea stabilită local și-a retras orice cerere pendinte menționată la alineatul (1), (2) sau (3); și
 - (b) o declarație de renunțare la dreptul său și, dacă este cazul, al societății stabilite local de a introduce o cerere menționată la alineatul (1).
5. Prezentul articol se aplică în coroborare cu anexa 12 (Proceduri simultane).
6. Declarația de renunțare prevăzută la alineatul 4 litera (b) încetează să se aplice în cazul în care cererea este respinsă pe motiv de nerespectare a cerințelor cu privire la naționalitate pentru introducerea unei acțiuni în temeiul prezentului acord.

7. Alineatele (1)-(4), inclusiv anexa 12 (Proceduri simultane), nu se aplică în cazul în care cererile sunt introduse în fața unei instanțe naționale cu scopul exclusiv de a solicita o ordonanță președințială sau o hotărâre declaratorie provizorie și nu implică plata unor daune.

8. În cazul cererilor introduse atât în temeiul prezentei secțiuni, cât și al secțiunii A (Soluționarea litigiilor dintre părți) sau în temeiul prezentei secțiuni și al unui alt acord internațional și care se referă la același tratament ca cel presupus a fi incompatibil cu dispozițiile capitolului 2 (Protecția investițiilor), o formațiune a tribunalului constituită în temeiul prezentei secțiuni ia în considerare, de îndată ce este posibil după audierea părților la litigiu, procedura în temeiul secțiunii A (Soluționarea litigiilor dintre părți) sau al unui alt acord internațional în decizia, ordinul sau hotărârea sa. În acest scop, ea poate, de asemenea, să suspende procedura, în cazul în care consideră necesar. Atunci când acționează în temeiul prezentei dispoziții, tribunalul trebuie să respecte alineatul (6) de la articolul 3.53 (Hotărârea provizorie).

ARTICOLUL 3.35

Cerințe de procedură și alte cerințe pentru introducerea unei cereri

1. O cerere poate fi introdusă la tribunal conform prezentei secțiuni numai dacă:

- (a) introducerea cererii este însoțită de consimțământul scris al reclamantului pentru soluționarea litigiului de către tribunal în conformitate cu procedurile prevăzute în prezenta secțiune și de desemnarea de către reclamant a unuia dintre seturile de reguli de soluționare a litigiilor menționate la alineatul (2) de la articolul 3.33 (Introducerea unei cereri) ca reguli aplicabile pentru soluționarea litigiului;

- (b) s-au scurs cel puțin șase luni de la depunerea cererii de consultare în conformitate cu articolul 3.30 (Consultări) și cel puțin trei luni de la depunerea notificării intenției de a introduce o cerere în conformitate cu articolul 3.32 (Notificarea intenției de a introduce o cerere);
- (c) cererea de consultare și notificarea intenției de a introduce o cerere îndeplinesc cerințele prevăzute la alineatele (1) și (2) de la articolul 3.30 (Consultări), respectiv la alineatul (1) de la articolul 3.32 (Notificarea intenției de a introduce o cerere);
- (d) motivele de fapt și de drept ale litigiului au făcut obiectul unor consultări prealabile în conformitate cu articolul 3.30 (Consultări);
- (e) toate cererile din cuprinsul cererii introduse la tribunal în conformitate cu articolul 3.33 (Introducerea unei cereri) se bazează pe măsura sau măsurile identificate în notificarea intenției de a introduce o cerere efectuată conform articolului 3.32 (Notificarea intenției de a introduce o cerere); și
- (f) sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 3.34 (Alte cereri).

2. Prezentul articol nu aduce atingere altor cerințe de competență care decurg din regulile aplicabile de soluționare a litigiilor.

ARTICOLUL 3.36

Consimțământul

1. Pârâtul consimte la introducerea unei cereri în temeiul prezentei secțiuni.
2. Reclamantul își dă consimțământul în conformitate cu procedurile prevăzute în prezenta secțiune în momentul introducerii unei cereri în conformitate cu articolul 3.33 (Introducerea unei cereri).
3. Consimțământul prevăzut la alineatele (1) și (2) presupune ca:
 - (a) părțile la litigiu să se abțină de la a pune în executare o hotărâre pronunțată în temeiul prezentei secțiuni înainte ca aceasta să fi devenit definitivă în conformitate cu articolul 3.55 (Hotărârea definitivă); și
 - (b) părțile la litigiu să se abțină de la a sesiza o instanță națională sau internațională pentru a contesta o hotărâre pronunțată în conformitate cu prezenta secțiune¹ sau pentru a cere revizuirea sau anularea acesteia și de la a iniția orice altă procedură similară.
4. Consimțământul prevăzut la alineatele (1) și (2) este considerat a îndeplini cerințele prevăzute:
 - (a) la articolul 25 din Convenția ICSID și în Regulamentul mecanismului suplimentar ICSID, în ceea ce privește acordul scris al părților la litigiu; și
 - (b) la articolul II din Convenția de la New York din 1958 în ceea ce privește existența unei convenții scrise.

¹ Pentru mai multă certitudine, prezenta literă se aplică în coroborare cu articolul 3.57 (Executarea hotărârilor definitive).

ARTICOLUL 3.37

Finanțarea de către un terț

1. În cazul finanțării de către un terț, partea la litigiu care beneficiază de această finanțare notifică celeilalte părți la litigiu și formațiunii tribunalului sau, dacă nu a fost constituită o formațiune a tribunalului, președintelui tribunalului existența și natura finanțării, precum și numele și adresa terțului finanțator.
2. Această notificare se face la momentul introducerii cererii sau, dacă acordul de finanțare este încheiat sau donația sau subvenția este acordată după introducerea cererii, de îndată ce este posibil după încheierea acordului sau după acordarea donației sau a subvenției.
3. La aplicarea articolului 3.48 (Garanția pentru costuri), tribunalul ia în considerare eventuala existență a unei finanțări de către un terț. Atunci când decide cu privire la plata cheltuielilor de judecată în temeiul alineatului (4) de la articolul 3.53 (Hotărârea provizorie), tribunalul examinează dacă au fost respectate cerințele prevăzute la alineatele (1) și (2) ale prezentului articol.

SUBSECȚIUNEA 4

SISTEMUL JUDICIAR ÎN MATERIE DE INVESTIȚII

ARTICOLUL 3.38

Tribunalul

1. Se înființează un tribunal pentru a soluționa cererile introduse în conformitate cu articolul 3.33 (Introducerea unei cereri).
2. În conformitate cu articolul 4.1 (Comitetul) alineatul (5) litera (a), comitetul numește, la intrarea în vigoare a prezentului acord, nouă membri ai tribunalului. Trei dintre membri sunt resortisanți ai unui stat membru al Uniunii, trei sunt resortisanți ai Vietnamului, iar trei sunt resortisanți ai unor țări terțe¹.
3. Comitetul poate decide creșterea sau reducerea numărului de membri ai tribunalului cu multipli de trei. Numirile suplimentare se fac pe o bază identică cu cea prevăzută la alineatul (2).

¹ În loc să propună numirea a trei membri care au naționalitatea sa, oricare dintre părți poate propune să numească până la trei membri care au altă naționalitate. În acest caz, acești membri sunt considerați resortisanți ai părții care le-a propus numirea în sensul prezentului articol.

4. Membrii tribunalului trebuie să dețină calificările necesare în țările lor pentru exercitarea unor funcții jurisdicționale sau să fie juriști cu competențe recunoscute. Aceștia trebuie să aibă cunoștințe de specialitate dovedite în dreptul internațional public. Este de dorit ca aceștia să dețină cunoștințe de specialitate în special în dreptul internațional în materie de investiții, în dreptul comercial internațional și în soluționarea litigiilor care decurg din acorduri internaționale de investiții sau din acorduri comerciale internaționale.

5. Membrii tribunalului sunt numiți pentru un mandat de patru ani, reînnoibil o singură dată. Cu toate acestea, în cazul a cinci dintre cele nouă persoane numite imediat după data intrării în vigoare a prezentului acord, care urmează să fie hotărâte prin tragere la sorți, mandatul are o durată de șase ani. De îndată ce devin vacante, locurile vor fi reocupate. O persoană desemnată pentru a înlocui o persoană al cărei mandat nu a expirat va ocupa postul pe durata rămasă din mandatul predecesorului său. O persoană care îndeplinește o funcție în cadrul unei formațiuni a tribunalului la expirarea mandatului poate, cu autorizarea președintelui tribunalului, să îndeplinească în continuare funcția respectivă până la încheierea procedurilor acestei formațiuni și, exclusiv în acest scop, poate fi considerată în continuare membru al tribunalului.

6. Tribunalul judecă cauzele în formațiuni de trei membri, dintre care unul trebuie să fie resortisant al unui stat membru al Uniunii, unul resortisant al Vietnamului și unul resortisant al unei țări terțe. Formațiunea este prezidată de membrul care este resortisant al unei țări terțe.

7. În termen de 90 de zile de la introducerea unei cereri în temeiul articolului 3.33 (Introducerea unei cereri), președintele tribunalului numește membrii care compun formațiunea însărcinată să judece cauza după un sistem de rotație, pentru a garanta că alcătuirea formațiunilor este aleatorie și imprevizibilă, oferind în același timp șanse egale tuturor membrilor de a-și exercita mandatul.

8. Președintele și vicepreședintele tribunalului sunt responsabili cu aspectele organizatorice și sunt numiți pentru un mandat de doi ani prin tragere la sorți dintre membrii care sunt resortisanți ai unor țări terțe. Ei își exercită funcțiile printr-un sistem de rotație prin tragere la sorți efectuată de către copreședinții comitetului sau delegații acestora. Vicepreședintele îl înlocuiește pe președinte atunci când acesta din urmă nu este disponibil.

9. În pofida dispozițiilor de la alineatul (6), părțile la litigiu pot conveni ca o cauză să fie audiată de către un singur membru, care este selectat de președintele tribunalului dintre resortisanții din țări terțe. Pârâtul examinează cu atenție această cerere din partea reclamantului, cu precădere atunci când reclamantul este o întreprindere mică sau mijlocie sau când compensația sau despăgubirile cerute sunt relativ scăzute. Această cerere ar trebui efectuată în același timp cu introducerea cererii în conformitate cu articolul 3.33 (Introducerea unei cereri).

10. Tribunalul își poate elabora propriile proceduri de lucru. Procedurile de lucru trebuie să fie compatibile cu regulile aplicabile de soluționare a litigiilor și cu dispozițiile prezentei secțiuni. În cazul în care tribunalul decide acest lucru, președintele tribunalului întocmește un proiect de proceduri de lucru în consultare cu ceilalți membri ai tribunalului și îl prezintă comitetului. Proiectul de proceduri de lucru se adoptă de către comitet. În cazul în care proiectul de proceduri de lucru nu este adoptat de către comitet în termen de trei luni de la prezentare, președintele tribunalului aduce modificările necesare proiectului de proceduri de lucru, ținând cont de punctele de vedere exprimate de către părți. Președintele tribunalului prezintă ulterior comitetului proiectul revizuit de proceduri de lucru. Proiectul revizuit de proceduri de lucru se consideră adoptat, cu excepția cazului în care comitetul decide să îl respingă în termen de trei luni de la prezentarea acestuia.

11. În cazul în care intervine o problemă procedurală care nu este reglementată de prezenta secțiune, de regulile suplimentare adoptate de comitet sau de procedurile de lucru adoptate în conformitate cu alineatul (10), formațiunea competentă a tribunalului poate adopta o procedură corespunzătoare, compatibilă cu dispozițiile respective.
12. O formațiune a tribunalului depune toate eforturile pentru a lua orice decizie prin consens. În cazul în care nu se poate ajunge la o decizie prin consens, formațiunea tribunalului ia decizia cu majoritate de voturi ale tuturor membrilor săi. Opiniile exprimate de către membrii unei formațiuni a tribunalului sunt anonime.
13. Membrii trebuie să fie disponibili în orice moment și în termen scurt și să fie la curent cu activitățile legate de soluționarea litigiilor în cadrul prezentului acord.
14. Pentru asigurarea disponibilității membrilor, aceștia primesc un onorariu lunar care urmează să fie stabilit printr-o decizie a comitetului. În plus, președintele tribunalului și vicepreședintele, dacă este cazul, primesc un onorariu zilnic echivalent cu onorariile stabilite în temeiul alineatului (16) de la articolul 3.39 (Tribunalul de apel) pentru fiecare zi lucrată în calitate de președinte al tribunalului, în conformitate cu prezenta secțiune.
15. Onorariul lunar și onorariile zilnice menționate la alineatul (14) sunt plătite de ambele părți, ținând cont de nivelul de dezvoltare a fiecăreia, într-un cont gestionat de secretariatul ICSID. În cazul în care una dintre părți nu plătește onorariul lunar sau onorariile zilnice, cealaltă parte poate alege să le plătească. Orice astfel de arierate rămân exigibile, cu dobânzile corespunzătoare.

16. Cu excepția cazului în care comitetul adoptă o decizie în temeiul alineatului (17), cuantumul celorlalte onorarii și cheltuieli ale membrilor din cadrul unei formațiuni a tribunalului se stabilește în conformitate cu Regulamentul 14 alineatul (1) din Regulamentele administrative și financiare ale convenției ICSID în vigoare la data introducerii cererii și se repartizează de tribunal între părțile la litigiu în conformitate cu alineatul (4) de la articolul 3.53 (Hotărârea provizorie).

17. Pe baza unei decizii a comitetului, onorariul lunar, onorariile zilnice și alte onorarii și cheltuieli pot fi transformate permanent într-un salariu normal. În acest caz, membrii tribunalului lucrează cu normă întreagă și nu pot exercita nicio activitate profesională, remunerată sau nu, cu excepția unei derogări acordate cu titlu excepțional de către președintele tribunalului. Comitetul stabilește remunerația lor și aspectele organizatorice aferente.

18. Secretariatul ICSID asigură secretariatul tribunalului și îi furnizează un sprijin adecvat. Cheltuielile aferente acestui sprijin se repartizează de către tribunal între părțile la litigiu în conformitate cu alineatul (4) de la articolul 3.53 (Hotărârea provizorie).

ARTICOLUL 3.39

Tribunalul de apel

1. Se înființează un tribunal de apel permanent pentru judecarea apelurilor împotriva hotărârilor pronunțate de tribunal.

2. Tribunalul de apel este compus din șase membri, dintre care doi sunt resortisanți ai unui stat membru al Uniunii, doi sunt resortisanți ai Vietnamului, iar doi sunt resortisanți ai unor țări terțe.
3. În conformitate cu articolul 4.1 (Comitetul) alineatul (5) litera (a), comitetul numește, la intrarea în vigoare a prezentului acord, cei șase membri ai tribunalului de apel¹.
4. Comitetul poate decide creșterea sau reducerea numărului de membri ai tribunalului de apel cu multipli de trei. Numirile suplimentare se fac pe o bază identică cu cea prevăzută la alineatele (2) și (3).
5. Membrii tribunalului de apel sunt numiți pentru un mandat de patru ani, reînnoibil o singură dată. Cu toate acestea, în cazul a trei dintre cele șase persoane numite imediat după intrarea în vigoare a prezentului acord, care urmează să fie hotărâte prin tragere la sorți, mandatul are o durată de șase ani. De îndată ce devin vacante, locurile vor fi reocupate. O persoană desemnată pentru a înlocui o persoană al cărei mandat nu a expirat va ocupa postul pe durata rămasă din mandatul predecesorului său.

¹ În loc să propună numirea a doi membri care au naționalitatea sau cetățenia sa, oricare dintre părți poate propune să numească până la doi membri care au altă naționalitate sau cetățenie. În acest caz, acești membri sunt considerați resortisanți sau cetățeni ai părții care le-a propus numirea în sensul prezentului articol.

6. Tribunalul de apel are un președinte și un vicepreședinte, care sunt aleși prin tragere la sorți pentru un mandat de doi ani dintre membrii care sunt resortisanți ai unor țări terțe. Ei își exercită funcțiile printr-un sistem de rotație prin tragere la sorți efectuată de către președintele comitetului. Vicepreședintele îl înlocuiește pe președinte atunci când acesta din urmă nu este disponibil.
7. Membrii tribunalului de apel trebuie să aibă cunoștințe de specialitate dovedite în drept internațional public și să dețină calificările necesare în țările lor pentru exercitarea celor mai înalte funcții jurisdicționale sau să fie juriști cu competențe recunoscute. Este de dorit ca aceștia să dețină cunoștințe de specialitate în dreptul internațional în materie de investiții, în dreptul comercial internațional și în soluționarea litigiilor care decurg din acorduri internaționale de investiții sau din acorduri comerciale internaționale.
8. Tribunalul de apel judecă apelurile în formațiuni de trei membri, dintre care unul trebuie să fie resortisant al unui stat membru al Uniunii, unul resortisant al Vietnamului și unul resortisant al unei țări terțe. Formațiunea este prezidată de membrul care este resortisant al unei țări terțe.
9. Componenta formațiunii însărcinate să judece fiecare apel se stabilește în fiecare caz de către președintele tribunalului de apel după un sistem de rotație, pentru a garanta că alcătuirea fiecărei formațiuni este aleatorie și imprevizibilă, oferind în același timp șanse egale tuturor membrilor de a-și exercita mandatul. O persoană care îndeplinește o funcție în cadrul unei formațiuni a tribunalului de apel la expirarea mandatului poate, cu autorizarea președintelui tribunalului de apel, să îndeplinească în continuare funcția respectivă până la încheierea procedurilor acestei formațiuni și, exclusiv în acest scop, poate fi considerată în continuare membru al tribunalului de apel.

10. Tribunalul de apel își elaborează propriile proceduri de lucru. Procedurile de lucru trebuie să fie compatibile cu prezenta secțiune și cu instrucțiunile prevăzute în anexa 13 (Proceduri de lucru pentru tribunalul de apel). Președintele tribunalului de apel întocmește un proiect de proceduri de lucru în consultare cu ceilalți membri ai tribunalului de apel și îl prezintă comitetului în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului acord. Proiectul de proceduri de lucru se adoptă de către comitet. În cazul în care proiectul de proceduri de lucru nu este adoptat de către comitet în termen de trei luni de la prezentare, președintele tribunalului de apel aduce modificările necesare proiectului de proceduri de lucru, ținând cont de punctele de vedere exprimate de către părți. Președintele tribunalului de apel prezintă ulterior comitetului proiectul revizuit de proceduri de lucru. Proiectul revizuit de proceduri de lucru se consideră adoptat, cu excepția cazului în care comitetul decide să îl respingă în termen de trei luni de la prezentarea acestuia.

11. În cazul în care intervine o problemă procedurală care nu este reglementată de prezenta secțiune, de regulile suplimentare adoptate de comitet sau de procedurile de lucru adoptate în conformitate cu alineatul (10), formațiunea competentă a tribunalului de apel poate adopta o procedură corespunzătoare, compatibilă cu dispozițiile respective.

12. O formațiune a tribunalului de apel depune toate eforturile pentru a lua orice decizie prin consens. În cazul în care nu se poate ajunge la o decizie prin consens, formațiunea tribunalului de apel ia decizia cu majoritate de voturi ale tuturor membrilor săi. Opiniile exprimate de către membrii unei formațiuni a tribunalului de apel sunt anonime.

13. Membrii tribunalului de apel trebuie să fie disponibili în orice moment și în termen scurt și să fie la curent cu activitățile legate de soluționarea litigiilor în cadrul prezentului acord.

14. Membrii tribunalului de apel primesc un onorariu lunar care urmează să fie stabilit printr-o decizie a comitetului. În plus, președintele tribunalului de apel și vicepreședintele, dacă este cazul, primesc un onorariu zilnic echivalent cu onorariile stabilite în temeiul alineatului (16) pentru fiecare zi lucrată în calitate de președinte al tribunalului de apel, în conformitate cu prezenta secțiune.

15. Onorariul lunar și onorariile zilnice menționate la alineatul (14) sunt plătite de ambele părți, ținând cont de nivelul de dezvoltare a fiecăreia, într-un cont gestionat de secretariatul ICSID. În cazul în care una dintre părți nu plătește onorariul lunar sau onorariile zilnice, cealaltă parte poate alege să le plătească. Orice astfel de arierate rămân exigibile, cu dobânzile corespunzătoare.

16. După intrarea în vigoare a prezentului acord, comitetul adoptă o decizie care stabilește cuantumul celorlalte onorarii și cheltuieli ale membrilor unei formațiuni a tribunalului de apel. Aceste onorarii și cheltuieli se repartizează de către tribunal sau, dacă este cazul, de către tribunalul de apel între părțile la litigiu în conformitate cu alineatul (4) de la articolul 3.53 (Hotărârea provizorie).

17. Pe baza unei decizii a comitetului, onorariul lunar, onorariile zilnice și alte onorarii și cheltuieli pot fi transformate permanent într-un salariu normal. În acest caz, membrii tribunalului de apel lucrează cu normă întreagă și nu pot exercita nicio activitate profesională, remunerată sau nu, cu excepția unei derogări acordate cu titlu excepțional de către președintele tribunalului de apel. Comitetul stabilește remunerația lor și aspectele organizatorice aferente.

18. Secretariatul ICSID asigură secretariatul tribunalului de apel și îi furnizează un sprijin adecvat. Cheltuielile aferente acestui sprijin se repartizează de către tribunalul de apel între părțile la litigiu în conformitate cu alineatul (4) de la articolul 3.53 (Hotărârea provizorie).

ARTICOLUL 3.40

Reguli de etică

1. Membrii tribunalului și ai tribunalului de apel sunt aleși din rândul unor persoane a căror independență este mai presus de orice îndoială. Ei nu au legătură cu niciun guvern¹. Ei nu acceptă instrucțiuni din partea vreunui guvern sau a vreunei organizații cu privire la chestiuni legate de litigiu. Ei nu participă la soluționarea unor litigii care ar putea crea un conflict de interese direct sau indirect. Membrii trebuie să respecte dispozițiile anexei 11 (Cod de conduită pentru membrii tribunalului, membrii tribunalului de apel și mediatori). În plus, din momentul numirii, ei se abțin să acționeze în calitate de avocat sau de expert sau martor numit de o parte la litigiu în orice litigiu legat de protecția investițiilor, nou sau aflat pe rol, în virtutea prezentului acord sau a oricărui alt acord sau a legislației sau reglementărilor interne.

¹ Pentru mai multă certitudine, faptul că o persoană primește un venit din partea unei administrații publice sau a fost anterior angajată în cadrul unei administrații publice sau are legături de rudenie cu o persoană care primește un venit din partea unei administrații publice nu constituie, în sine, un motiv de incompatibilitate.

2. În cazul în care o parte la litigiu consideră că un membru este în situație de conflict de interese, partea respectivă trimite o cerere de recuzare către președintele tribunalului, respectiv către președintele tribunalului de apel. Cererea de recuzare se transmite în termen de 15 zile de la data la care componența formațiunii tribunalului sau a tribunalului de apel a fost comunicată părții la litigiu sau în termen de 15 zile de la data la care faptele relevante au fost aduse la cunoștința acesteia, în cazul în care aceste fapte nu puteau fi cunoscute, în mod rezonabil, în momentul constituirii formațiunii. Cererea de recuzare indică motivele de recuzare.
3. Dacă, în termen de 15 zile de la data cererii de recuzare, membrul recuzat alege să nu demisioneze din formațiunea respectivă, președintele tribunalului, respectiv președintele tribunalului de apel, după audierea părților la litigiu și după ce a oferit membrului posibilitatea de a formula observații, emite o decizie în termen de 45 de zile de la primirea cererii de recuzare și înștiințează de îndată părțile la litigiu și pe ceilalți membri ai formațiunii.
4. În cazul cererilor de recuzare împotriva numirii președintelui tribunalului în cadrul unei formațiuni, decizia este luată de președintele tribunalului de apel și viceversa.
5. La recomandarea motivată a președintelui tribunalului de apel sau la inițiativa lor comună, părțile, printr-o decizie a comitetului, pot decide să înlăture un membru al tribunalului sau al tribunalului de apel în cazul în care comportamentul membrului respectiv este incompatibil cu obligațiile prevăzute la alineatul (1) și cu calitatea de membru al tribunalului sau al tribunalului de apel. În cazul în care este vorba despre comportamentul președintelui tribunalului de apel, președintele tribunalului emite recomandarea motivată. Alineatul (2) al articolului 3.38 (Tribunalul) și alineatul (3) al articolului 3.39 (Tribunalul de apel) se aplică *mutatis mutandis* pentru ocuparea posturilor vacante care pot apărea în aplicarea prezentului alineat.

ARTICOLUL 3.41

Mecanisme multilaterale de soluționare a litigiilor

Părțile inițiază negocieri în vederea unui acord internațional care prevede instituirea unui tribunal multilateral pentru investiții și a unui mecanism de apel multilateral, asociat sau separat, aplicabil litigiilor care decurg din prezentul acord. Părțile pot conveni ulterior asupra neaplicării părților relevante din prezenta secțiune. Comitetul poate adopta o decizie care să precizeze dispozițiile tranzitorii necesare.

SUBSECȚIUNEA 5

DESFĂȘURAREA PROCEDURII

ARTICOLUL 3.42

Legea aplicabilă și reguli de interpretare

1. Tribunalul și tribunalul de apel decid dacă măsurile care fac obiectul cererii încalcă dispozițiile capitolului 2 (Protecția investițiilor), așa cum afirmă reclamantul.

2. Pentru luarea deciziilor, tribunalul și tribunalul de apel aplică dispozițiile capitolului 2 (Protecția investițiilor) și alte dispoziții ale prezentului acord, dacă este cazul, precum și alte reguli sau principii de drept internațional aplicabile între părți și iau în considerare, ca element de fapt, legislația internă aplicabilă a părții la litigiu.
3. Pentru mai multă certitudine, tribunalul și tribunalul de apel sunt ținute de interpretarea legislației interne dată de instanțele sau autoritățile care sunt competente să interpreteze legislația internă aplicabilă, iar sensul dat legislației interne aplicabile de tribunal și de tribunalul de apel nu este obligatoriu pentru instanțele și autoritățile părților. Tribunalul și tribunalul de apel nu au competența de a stabili legalitatea unei măsuri, presupusă a constitui o încălcare a prezentului acord, pe baza legislației și a reglementărilor interne ale unei părți la litigiu.
4. Tribunalul și tribunalul de apel interpretează prezentul acord în conformitate cu regulile obișnuite de interpretare a dreptului internațional public, codificate în *Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor*, încheiată la Viena la 23 mai 1969.
5. În cazul apariției unor preocupări serioase legate de chestiuni de interpretare care pot afecta aspectele la care se referă prezenta secțiune, comitetul poate adopta interpretări ale dispozițiilor prezentului acord. Orice astfel de interpretare este obligatorie pentru tribunal și tribunalul de apel. Comitetul poate decide că o interpretare are efect obligatoriu cu începere de la o anumită dată.

ARTICOLUL 3.43

Antieludare

Pentru mai multă certitudine, tribunalul își declină competența dacă litigiul a luat naștere sau era previzibil cu un grad mare de probabilitate în momentul în care reclamantul a dobândit dreptul de proprietate sau controlul asupra investiției care face obiectul litigiului și tribunalul hotărăște pe baza împrejurărilor de fapt ale cauzei că reclamantul a dobândit dreptul de proprietate sau controlul asupra investiției cu scopul principal de a introduce o cerere în virtutea prezentei secțiuni. Posibilitatea de a-și declina competența în astfel de circumstanțe nu aduce atingere altor obiecții legate de competență care pot fi luate în considerare de către tribunal.

ARTICOLUL 3.44

Obiecții preliminare

1. Pârâtul poate ridica o obiecție pe motiv că o cerere este vădit nefondată, în termen de cel mult 30 de zile de la constituirea formațiunii tribunalului în conformitate cu alineatul (7) de la articolul 3.38 (Tribunalul) și, în orice caz, înainte de prima ședință a formațiunii tribunalului, sau la 30 de zile de la data la care pârâtul a luat cunoștință de faptele pe care se întemeiază obiecția.

2. Pârâtul precizează cât mai exact posibil motivele care stau la baza obiecției.
3. După ce le oferă părților la litigiu ocazia de a-și prezenta observațiile cu privire la obiecție, tribunalul pronunță, în prima ședință a formațiunii tribunalului sau imediat după aceasta, o decizie sau o hotărâre provizorie motivată cu privire la obiecția respectivă. Dacă obiecția este primită după prima ședință a formațiunii tribunalului, tribunalul emite decizia sau hotărârea provizorie cât mai curând posibil și cel târziu în termen de 120 de zile după ridicarea obiecției. Pentru emiterea deciziei, tribunalul pleacă de la premisa că faptele invocate sunt adevărate și poate lua în considerare orice alte fapte pertinente care nu fac obiectul litigiului.
4. Decizia tribunalului nu aduce atingere dreptului unei părți la litigiu de a ridica obiecții, în conformitate cu articolul 3.45 (Cereri fără temei juridic) sau în cursul procedurii, în legătură cu fundamentul juridic al unei cereri și nu aduce atingere nici autorității tribunalului de a se pronunța cu titlu preliminar asupra altor obiecții. Pentru mai multă certitudine, o astfel de obiecție poate fi ridicată pe motiv că litigiul sau orice cerere accesorie nu intră sub jurisdicția tribunalului sau că, din alte motive, nu este de competența tribunalului.

ARTICOLUL 3.45

Cereri fără temei juridic

1. Fără a aduce atingere autorității tribunalului de a se pronunța asupra altor obiecții cu titlu preliminar, de exemplu o obiecție că litigiul sau o cerere accesorie nu intră sub jurisdicția tribunalului sau că, din alte motive, nu este de competența tribunalului, și fără a aduce atingere dreptului pârâtului de a ridica astfel de obiecții la momentul oportun, tribunalul se pronunță cu titlu preliminar asupra oricărei obiecții ridicate de pârât cu privire la faptul că, din punct de vedere juridic, o cerere introdusă conform prezentei secțiuni nu este, în tot sau în parte, o cerere în privința căreia să poată fi pronunțată o hotărâre în favoarea reclamantului în conformitate cu articolul 3.53 (Hotărârea provizorie), chiar dacă faptele invocate ar fi considerate reale. Tribunalul poate examina totodată orice alte fapte pertinente care nu fac obiectul litigiului.

2. O obiecție în sensul alineatului (1) se înaintează tribunalului cât mai curând după constituirea formațiunii tribunalului și în orice caz nu mai târziu de data fixată de tribunal pentru depunerea de către pârât a contra-memoriului sau a memoriului în apărare sau, în cazul unei modificări a cererii, de data fixată de tribunal pentru depunerea de către pârât a răspunsului său la modificare. Această obiecție nu poate fi ridicată cât timp este în curs o procedură în temeiul articolului 3.44 (Obiecții preliminare), cu excepția cazului în care tribunalul acordă permisiunea de a ridica obiecții conform prezentului articol, după examinarea corespunzătoare a circumstanțelor cauzei.

3. La primirea unei obiecții în temeiul alineatului (1) și dacă nu consideră că aceasta este vădit nefondată, tribunalul suspendă procedura pe fond, stabilește un calendar pentru examinarea obiecției care să fie compatibil cu orice calendar stabilit pentru examinarea altor chestiuni preliminare și pronunță o decizie sau o hotărâre provizorie motivată privind obiecția.

ARTICOLUL 3.46

Transparența procedurilor

1. Regulile de transparență ale UNCITRAL se aplică litigiilor reglementate de prezenta secțiune, sub rezerva dispozițiilor de la alineatele (2)-(8).
2. Cererea de consultare prevăzută la articolul 3.30 (Consultări), notificarea intenției prevăzută la alineatul (1) de la articolul 3.32 (Notificarea intenției de a introduce o cerere), decizia prevăzută la alineatul (2) de la articolul 3.32 (Notificarea intenției de a introduce o cerere), cererea de recuzare și decizia privind recuzarea prevăzute la articolul 3.40 (Reguli de etică) și cererea de conexare prevăzută la articolul 3.59 (Conexare) sunt incluse în lista documentelor menționate la articolul 3 alineatul (1) din Regulile de transparență ale UNCITRAL.

3. Sub rezerva articolului 7 din Regulile de transparență ale UNCITRAL, tribunalul poate decide, din proprie inițiativă sau la cererea oricărei persoane, și în urma consultării părților la litigiu, dacă și cum să pună la dispoziție orice alte documente furnizate tribunalului sau emise de acesta care nu intră sub incidența articolului 3 alineatele (1) și (2) din Regulile de transparență ale UNCITRAL. Acestea pot include elementele de probă atunci când pârâtul își exprimă acordul în acest sens.
4. În pofida articolului 2 din Regulile de transparență ale UNCITRAL, după primirea documentelor relevante în conformitate cu alineatul (2) din prezentul articol, Uniunea sau Vietnamul, după caz, transmite aceste documente cu promptitudine părții care nu participă la litigiu și le pune la dispoziția publicului, sub rezerva eliminării informațiilor confidențiale sau protejate¹.
5. Documentele menționate la alineatele (2), (3) și (4) pot fi puse la dispoziția publicului prin comunicarea lor către depozitarul menționat în Regulile de transparență ale UNCITRAL sau în alt mod.
6. În cel mult trei ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, comitetul examinează funcționarea alineatului (3). La solicitarea oricăreia dintre părți, comitetul poate adopta o decizie în conformitate cu articolul 4.1 (Comitetul) alineatul 5 litera (c) care să prevadă că articolul 3 alineatul (3) din Regulile de transparență ale UNCITRAL se aplică în locul alineatului (3) de la prezentul articol.

¹ Pentru mai multă certitudine, informațiile confidențiale sau protejate, astfel cum sunt definite la articolul 7 alineatul (2) din Regulile de transparență ale UNCITRAL, includ informațiile clasificate din sectorul public.

7. Sub rezerva unei decizii a tribunalului privind o obiecție referitoare la desemnarea informațiilor considerate confidențiale sau protejate, nici părțile la litigiu și nici tribunalul nu divulgă vreunei părți care nu participă la litigiu sau publicului informații protejate în cazul în care partea la litigiu care a furnizat informațiile în cauză le desemnează în mod clar ca atare¹.

8. O parte la litigiu poate dezvălui altor persoane care au legătură cu procedura, inclusiv martori și experți, documente nemodificate, după cum consideră a fi necesar în cadrul unei proceduri în temeiul prezentei secțiuni. Cu toate acestea, partea la litigiu se asigură că persoanele respective protejează informațiile confidențiale sau protejate din aceste documente.

¹ Pentru mai multă certitudine, în cazul în care partea la litigiu care a transmis informațiile decide să retragă integral sau parțial documentul care conține aceste informații, în conformitate cu articolul 7 alineatul (4) din Regulile de transparență ale UNCITRAL, cealaltă parte la litigiu trebuie, ori de câte ori este necesar, să prezinte din nou documente complete și în versiunea modificată din care informațiile retrase de către partea la litigiu care le-a furnizat inițial fie sunt eliminate, fie sunt reclasificate conform desemnării părții la litigiu care le-a furnizat inițial.

ARTICOLUL 3.47

Decizii provizorii

Tribunalul poate dispune o măsură de protecție provizorie pentru a proteja drepturile unei părți la litigiu sau pentru a se asigura de competența deplină a tribunalului, inclusiv un ordin de a păstra elementele de probă aflate în posesia sau sub controlul unei părți la litigiu sau de a proteja competența tribunalului. Tribunalul nu poate să ordone sechestrarea activelor și nici să împiedice aplicarea tratamentului presupus a constitui o încălcare. În sensul prezentului paragraf, un ordin include o recomandare.

ARTICOLUL 3.48

Garanția pentru costuri

1. Pentru mai multă certitudine, tribunalul poate, la cerere, să oblige reclamantul să furnizeze o garanție pentru toate costurile sau o parte a acestora, în cazul în care există motive rezonabile pentru a considera că acesta riscă să nu fie în măsură să onoreze o eventuală decizie cu privire la costuri pronunțată împotriva sa.
2. În cazul în care garanția pentru costuri nu este furnizată în întregime în termen de 30 de zile de la ordinul tribunalului sau în orice alt termen stabilit de tribunal, tribunalul informează părțile la litigiu în consecință. Tribunalul poate dispune suspendarea sau închiderea procedurii.

ARTICOLUL 3.49

Desistarea

În cazul în care, în urma introducerii unei cereri în temeiul prezentei secțiuni, reclamantul nu ia nicio măsură în cadrul procedurii în cursul unei perioade de 180 de zile consecutive sau al unei perioade convenite de părțile la litigiu, se consideră că reclamantul și-a retras cererea și s-a desistat. Tribunalul, la cererea pârâtului și după notificarea părților la litigiu, constată desistarea prin intermediul unui ordin și emite o hotărâre asupra costurilor. După pronunțarea ordinului, tribunalul nu mai are competență. Reclamantul nu poate introduce ulterior o cerere cu același obiect.

ARTICOLUL 3.50

Limba procedurii

1. Părțile la litigiu convin cu privire la limba care trebuie utilizată în cadrul procedurii.

2. În cazul în care părțile la litigiu nu ajung la un acord în conformitate cu alineatul (1) în termen de 30 de zile de la constituirea formațiunii tribunalului în temeiul articolului 3.38 (Tribunalul) alineatul (7), tribunalul stabilește limba care trebuie utilizată în cadrul procedurii. Tribunalul ia decizia după consultarea părților la litigiu, cu scopul de a asigura eficiența economică a procedurii și de a se asigura că decizia luată nu impune nicio sarcină inutilă asupra resurselor părților la litigiu și ale tribunalului¹.

ARTICOLUL 3.51

Partea la acord care nu participă la litigiu

1. În termen de 30 de zile de la primirea documentelor menționate la literele (a) și (b) sau imediat după soluționarea unui litigiu având ca obiect informații confidențiale sau protejate, părțile furnizează părții la acord care nu participă la litigiu:
 - (a) cererea de consultare menționată la articolul 3.30 (Consultări), notificarea intenției prevăzută la articolul 3.32 (Notificarea intenției de a introduce o cerere) alineatul (1), decizia prevăzută la articolul 3.32 (Notificarea intenției de a introduce o cerere) alineatul (2) și cererea la care se face referire la articolul 3.33 (Introducerea unei cereri); și

¹ Pentru a asigura eficiența economică a procedurii, tribunalul ar trebui să ia în considerare costurile părților la litigiu și ale tribunalului pentru examinarea jurisprudenței și a doctrinei care ar putea fi invocate de părțile la litigiu.

- (b) la cerere, orice documente care sunt puse la dispoziția publicului în conformitate cu articolul 3.46 (Transparența procedurii).

2. Partea la acord care nu participă la litigiu are dreptul de a participa la audierile organizate în temeiul prezentei secțiuni și de a prezenta observații orale referitoare la interpretarea prezentului acord.

ARTICOLUL 3.52

Rapoarte ale experților

La cererea unei părți la litigiu sau, după consultarea părților la litigiu, din proprie inițiativă, tribunalul poate numi unul sau mai mulți experți care să prezinte un raport scris cu privire la orice elemente de fapt referitoare la mediu, sănătate, siguranță sau alte chestiuni semnalate de o parte la litigiu în cadrul procedurii.

ARTICOLUL 3.53

Hotărârea provizorie

1. În cazul în care concluzionează că măsura care face obiectul litigiului încalcă una dintre dispozițiile capitolului 2 (Protecția investițiilor), tribunalul poate acorda, pe baza unei cereri din partea reclamantului și după audierea părților la litigiu, separat sau cumulativ, numai:

- (a) despăgubiri bănești și orice dobânzi aplicabile; și

- (b) restituirea proprietății, caz în care hotărârea prevede că pârâtul poate plăti despăgubiri bănești și orice dobânzi aplicabile, stabilite de tribunal în conformitate cu dispozițiile aplicabile din capitolul 2 (Protecția investițiilor), în locul restituirii.

Atunci când cererea a fost introdusă în numele unei societăți stabilite local, hotărârea prevăzută la prezentul alineat prevede că:

- (a) despăgubirile bănești și orice dobânzi aplicabile se plătesc societății stabilite local; și
- (b) orice restituire se efectuează către societatea stabilită local.

Tribunalul nu poate dispune abrogarea tratamentului în cauză.

2. Despăgubirile bănești nu trebuie să depășească pierderea suferită de reclamant sau, după caz, de societatea sa stabilită local, ca urmare a încălcării dispozițiilor capitolului 2 (Protecția investițiilor), din care se scad eventualele despăgubiri sau compensații anterioare acordate deja de partea vizată. Pentru mai multă certitudine, în cazul în care un investitor introduce o cerere în nume propriu, el poate recupera numai pierderea sau prejudiciul suportat în legătură cu investiția sa vizată.

3. Tribunalul nu acordă daune punitive.

4. Tribunalul dispune ca partea care a căzut în pretenții să suporte cheltuielile de judecată¹. În cazuri excepționale, tribunalul poate repartiza cheltuielile între părțile la litigiu, dacă consideră că repartizarea lor este adecvată circumstanțelor cazului. Alte cheltuieli rezonabile, inclusiv cheltuielile rezonabile de reprezentare și asistență juridică, sunt suportate de partea la litigiu care cade în pretenții, exceptând situațiile în care tribunalul hotărăște că această repartizare nu este rezonabilă în circumstanțele cazului. Atunci când cererea este admisă numai în parte, cheltuielile se ajustează proporțional cu numărul sau cu amploarea capetelor de cerere admise. Tribunalul de apel dispune cu privire la cheltuieli în conformitate cu prezentul articol.

5. Comitetul poate adopta norme suplimentare privind onorariile pentru a determina cuantumul maxim al cheltuielilor de reprezentare și asistență juridică care pot fi suportate de anumite categorii de părți care cad în pretenții. Aceste norme suplimentare țin cont de resursele financiare ale reclamanților care sunt persoane fizice sau întreprinderi mici sau mijlocii. Comitetul depune toate eforturile pentru a adopta astfel de norme suplimentare în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

6. Tribunalul pronunță o hotărâre provizorie în termen de 18 luni de la data introducerii cererii. În cazul în care termenul nu poate fi respectat, tribunalul adoptă o decizie în acest sens care precizează motivele întârzierii.

¹ Pentru mai multă certitudine, cheltuielile de judecată includ: (a) costuri rezonabile aferente consultării experților și altei asistențe solicitate de tribunal și (b) cheltuieli rezonabile de călătorie și alte cheltuieli ale martorilor, în limita în care aceste cheltuieli sunt aprobate de tribunal.

ARTICOLUL 3.54

Procedura de apel

1. Oricare dintre părțile la litigiu poate contesta o hotărâre provizorie în fața tribunalului de apel, în termen de 90 de zile de la pronunțarea acesteia. Motivele de apel sunt următoarele:

- (a) o eroare a tribunalului în ceea ce privește interpretarea sau aplicarea legislației aplicabile;
- (b) o eroare vădită a tribunalului în ceea ce privește aprecierea faptelor, inclusiv aprecierea legislației interne aplicabile; sau
- (c) motivele prevăzute la articolul 52 din Convenția ICSID, în măsura în care acestea nu sunt acoperite de literele (a) și (b).

2. Tribunalul de apel respinge apelul în cazul în care constată că acesta nu este întemeiat. Tribunalul de apel poate, de asemenea, să respingă apelul în regim de urgență în cazul în care este evident că acesta este vădit nefondat.

3. Dacă tribunalul de apel constată că apelul este întemeiat, decizia tribunalului de apel modifică sau infirmă, în întregime sau parțial, constatările și concluziile juridice ale hotărârii provizorii. Decizia precizează cu exactitate modul în care a modificat sau infirmat constatările și concluziile pertinente ale tribunalului.

4. În cazul în care faptele stabilite de tribunal permit acest lucru, tribunalul de apel aplică propriile sale constatări și concluzii juridice faptelor respective și pronunță o hotărâre definitivă. Dacă acest lucru nu este posibil, tribunalul de apel trimite cauza spre rejudecare tribunalului.
5. Ca regulă generală, durata procedurii de apel nu depășește 180 de zile, calculate de la data la care o parte la litigiu notifică oficial decizia sa de a introduce un apel până la data la care tribunalul de apel pronunță hotărârea. Dacă tribunalul de apel consideră că nu poate pronunța hotărârea în termen de 180 de zile, acesta informează în scris părțile la litigiu cu privire la motivele întârzierii și indică termenul în care estimează că va pronunța hotărârea. Cu excepția cazului în care circumstanțe excepționale impun acest lucru, procedura nu poate depăși 270 de zile.
6. Partea la litigiu care introduce un apel furnizează o garanție corespunzătoare costurilor procedurii de apel, precum și o sumă rezonabilă care urmează să fie stabilită de tribunalul de apel în lumina circumstanțelor cauzei.
7. Articolele 3.37 (Finanțarea de către un terț), 3.46 (Transparența procedurii), 3.47 (Decizii provizorii), 3.49 (Desistarea), 3.51 (Partea la acord care nu participă la litigiu), 3.53 (Hotărârea provizorie) și 3.56 (Despăgubirea sau alte forme de compensare) se aplică, *mutatis mutandis*, procedurii de apel.

ARTICOLUL 3.55

Hotărârea definitivă

1. O hotărâre provizorie pronunțată în conformitate cu prezenta secțiune devine definitivă dacă niciuna dintre părțile la litigiu nu a contestat-o în conformitate cu articolul 3.54 (Procedura de apel) alineatul (1).
2. În cazul în care o hotărâre provizorie a fost contestată și tribunalul de apel a respins apelul în conformitate cu articolul 3.54 (Procedura de apel) alineatul (2), hotărârea provizorie devine definitivă la data respingerii apelului de către tribunalul de apel.
3. În cazul în care o hotărâre provizorie a fost contestată și tribunalul de apel a pronunțat o hotărâre definitivă, hotărârea provizorie, astfel cum a fost modificată sau infirmată de tribunalul de apel, devine definitivă la data pronunțării hotărârii definitive a tribunalului de apel.
4. În cazul în care o hotărâre provizorie a fost contestată și tribunalul de apel a modificat sau infirmat constatările și concluziile juridice ale hotărârii provizorii și a retrimis cauza spre rejudecare tribunalului, acesta, după audierea părților la litigiu, dacă este cazul, își revizuieste hotărârea provizorie pentru a reflecta constatările și concluziile tribunalului de apel. Tribunalul este ținut de constatările făcute de tribunalul de apel. Tribunalul depune toate eforturile pentru a pronunța hotărârea revizuită în termen de 90 de zile de la primirea hotărârii tribunalului de apel. Hotărârea provizorie revizuită va deveni definitivă la 90 de zile de la data pronunțării.

5. În sensul prezentei secțiuni, termenul „hotărâre definitivă” include orice decizie definitivă a tribunalului de apel pronunțată în temeiul articolului 3.54 (Procedura de apel) alineatul (4).

ARTICOLUL 3.56

Despăgubirea sau alte forme de compensare

Tribunalul nu acceptă ca mijloc de apărare valabil, cerere reconvențională, cerere de compensare sau altă cerere similară faptul că investitorul a primit sau va primi o despăgubire sau o altă compensație, ca urmare a unui contract de asigurare sau de garanție, pentru o parte sau pentru totalitatea despăgubirilor solicitate într-un litigiu inițiat în conformitate cu prezenta secțiune.

ARTICOLUL 3.57

Executarea hotărârilor definitive

1. Hotărârile definitive pronunțate în conformitate cu prezenta secțiune:
 - (a) sunt obligatorii pentru părțile la litigiu și în privința cauzei respective; și
 - (b) nu pot face obiectul unui apel, al unei reexaminări, al unei anulări sau al oricărei alte căi de atac.

2. Fiecare parte la acord recunoaște o hotărâre definitivă pronunțată în conformitate cu prezenta secțiune ca fiind obligatorie și asigură executarea obligației pecuniare pe teritoriul său, la fel ca în cazul unei hotărâri definitive a unei instanțe din partea respectivă.
3. În pofida alineatelor (1) și (2), în cursul perioadei menționate la alineatul (4), recunoașterea și executarea unei hotărâri definitive în ceea ce privește un litigiu în cadrul căruia Vietnamul este pârâtul se desfășoară în conformitate cu Convenția de la New York din 1958. În perioada respectivă, alineatul (1) litera (b) de la prezentul articol și alineatul (3) litera (b) de la articolul 3.36 (Consimțământul) nu se aplică litigiilor în cadrul cărora Vietnamul este pârâtul.
4. În ceea ce privește o hotărâre definitivă în cazul în care Vietnamul este pârâtul, alineatul (1) litera (b) și alineatul (2) se aplică după o perioadă de cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord sau după un termen mai lung stabilit de comitet, dacă situația justifică acest lucru.
5. Executarea hotărârii este reglementată de legile privind executarea hotărârilor sau sentințelor în vigoare în locul în care se solicită executarea.
6. Pentru mai multă certitudine, articolul 4.14 (Absența efectelor directe) nu împiedică recunoașterea, executarea și asigurarea aplicării hotărârilor pronunțate în conformitate cu prezenta secțiune.
7. În sensul articolului 1 din Convenția de la New York din 1958, hotărârile definitive pronunțate în conformitate cu prezenta secțiune sunt considerate hotărâri arbitrale referitoare la litigii care decurg dintr-o relație sau o tranzacție comercială.

8. Pentru mai multă certitudine și sub rezerva dispozițiilor de la alineatul (1) litera (b), în cazul în care un litigiu a fost supus procedurii de soluționare a litigiilor în conformitate cu alineatul (2) litera (a) de la articolul 3.33 (Introducerea unei cereri), o hotărâre definitivă pronunțată în conformitate cu prezenta secțiune este considerată a fi o hotărâre în sensul secțiunii 6 din capitolul IV din Convenția ICSID.

ARTICOLUL 3.58

Rolul părților la acord

1. Părțile nu acordă protecție diplomatică și nu introduc o acțiune internațională în privința unui litigiu supus procedurii prevăzute în prezenta secțiune, cu excepția cazului în care cealaltă parte nu se conformează hotărârii pronunțate în litigiul respectiv. În aplicarea prezentului alineat, protecția diplomatică nu include schimburile diplomatice informale având ca unic scop soluționarea litigiului.
2. Alineatul (1) nu exclude posibilitatea soluționării litigiilor în temeiul secțiunii A (Soluționarea litigiilor dintre părți) în legătură cu o măsură cu aplicabilitate generală, dacă se pretinde că măsura respectivă încalcă prezentul acord și dacă în legătură cu aceasta a fost inițiat un litigiu în ceea ce privește o anumită investiție în conformitate cu articolul 3.33 (Introducerea unei cereri). Acest lucru nu aduce atingere articolului 3.51 (Partea la acord care nu participă la litigiu) sau articolului 5 din Regulile de transparență ale UNCITRAL.

ARTICOLUL 3.59

Conexare

1. Atunci când două sau mai multe cereri introduse separat în temeiul prezentei secțiuni au în comun o chestiune de drept sau de fapt și decurg din aceleași evenimente sau circumstanțe, pârâtul poate solicita președintelui tribunalului conexarea acestor cereri sau a unor capete de cerere.

Cererea trebuie să precizeze:

- (a) numele și adresele părților la litigiile a căror conexare este solicitată;
- (b) sfera de aplicare a conexării solicitate; și
- (c) motivele cererii.

Pârâtul transmite solicitarea fiecărui reclamant care a introdus o cerere a cărei conexare este solicitată de către pârât.

2. În cazul în care toate părțile la litigiile a căror conexare este solicitată convin asupra conexării, acestea înaintează o cerere comună președintelui tribunalului în conformitate cu alineatul (1). După primirea unei cereri comune, președintele tribunalului constituie o nouă formațiune a tribunalului în conformitate cu articolul 3.38 (Tribunalul) (denumită în continuare „formațiunea însărcinată cu conexarea”), care are competență pentru toate cererile sau o parte dintre cererile care fac obiectul cererii comune de conexare.

3. În cazul în care părțile la litigiu menționate la alineatul (2) nu ajung la un acord cu privire la conexare în termen de 30 de zile de la primirea cererii de conexare menționate la alineatul (1) de către ultimul reclamant, președintele tribunalului constituie o formațiune însărcinată cu conexarea în conformitate cu articolul 3.38 (Tribunalul). Formațiunea însărcinată cu conexarea își asumă competența pentru toate cererile sau o parte dintre cereri dacă, după luarea în considerare a opiniilor părților la litigiu, aceasta decide că o conexare ar fi adecvată în vederea soluționării echitabile și eficiente a cererilor, inclusiv din motive de consecvență a hotărârilor.
4. Formațiunea însărcinată cu conexarea își desfășoară procedurile în conformitate cu regulile de soluționare a litigiilor alese de comun acord de către reclamanți dintre cele menționate la articolul 3.33 (Introducerea unei cereri) alineatul (2).
5. În cazul în care reclamanții nu convin asupra regulilor de soluționare a litigiilor în termen de 30 de zile de la data primirii cererii de conexare de către ultimul reclamant, formațiunea însărcinată cu conexarea își desfășoară lucrările în conformitate cu regulile de arbitraj ale UNCITRAL.
6. Formațiunile tribunalului constituite în conformitate cu articolul 3.38 (Tribunalul) cedează competența pentru toate cererile sau o parte a acestora pentru care este competentă formațiunea însărcinată cu conexarea, iar procedurile formațiunilor respective se suspendă sau se amână, după caz. Hotărârea formațiunii însărcinate cu conexarea cu privire la părțile cererilor pentru care și-a declarat competența este obligatorie pentru formațiunile care au competență pentru restul cererilor, începând cu data la care hotărârea devine definitivă în conformitate cu articolul 3.55 (Hotărârea definitivă).

7. Un reclamant își poate retrage din procedura de soluționare a litigiilor cererea sau o parte a acesteia vizată de conexare conform prezentului articol, iar această cerere sau parte a cererii nu poate fi introdusă din nou în conformitate cu articolul 3.33 (Introducerea unei cereri).

8. La cererea pârâtului, formațiunea însărcinată cu conexarea poate dispune, pe aceeași bază și cu același efect precum cele prevăzute la alineatele (3) și (6), dacă să își declare competența asupra unei cereri sau a unei părți a unei cereri care intră sub incidența alineatului (1) și care este introdusă după inițierea procedurii de conexare.

9. La cererea unuia dintre reclamanți, formațiunea însărcinată cu conexarea poate dispune măsurile adecvate pentru a păstra confidențialitatea informațiilor protejate ale reclamantului respectiv în raport cu alți reclamanți. Aceste măsuri pot include transmiterea către ceilalți reclamanți a unor versiuni modificate ale documentelor care conțin informații protejate sau măsuri pentru desfășurarea unor părți ale audierii cu ușile închise.

CAPITOLUL 4

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE, GENERALE ȘI FINALE

ARTICOLUL 4.1

Comitetul

1. Părțile înființează un comitet compus din reprezentanți ai părții UE și ai Vietnamului.

2. Comitetul se reunește o dată pe an, cu excepția cazului în care decide altfel, sau în cazuri urgente, la cererea unei părți. Reuniunile comitetului au loc alternativ în Uniune și în Vietnam, cu excepția cazului în care părțile convin altfel. Comitetul este coprezidat de ministrul planificării și investițiilor din Vietnam și de membrul Comisiei Europene responsabil cu comerțul, sau de persoanele delegate de aceștia. Comitetul convine asupra calendarului reuniunilor sale și își stabilește ordinea de zi.

3. Comitetul:

- (a) asigură buna funcționare a prezentului acord;
- (b) monitorizează și facilitează implementarea și aplicarea prezentului acord și contribuie la realizarea obiectivelor sale generale;
- (c) examinează chestiunile referitoare la prezentul capitol asupra cărora este sesizat de către una din părți;
- (d) examinează dificultățile care ar putea apărea în punerea în aplicare a secțiunii B (Soluționarea litigiilor dintre investitori și părți) din capitolul 3 (Soluționarea litigiilor);
- (e) examinează îmbunătățirile care pot fi aduse secțiunii B (Soluționarea litigiilor dintre investitori și părți) din capitolul 3 (Soluționarea litigiilor), în special având în vedere experiența și evoluțiile din cadrul altor foruri internaționale;

- (f) la cererea unei părți, examinează punerea în aplicare a oricărei soluții convenite de comun acord în legătură cu un litigiu în conformitate cu secțiunea B (Soluționarea litigiilor dintre investitori și părți) din capitolul 3 (Soluționarea litigiilor);
 - (g) examinează proiectele de proceduri de lucru elaborate de președintele tribunalului sau al tribunalului de apel în conformitate cu alineatul (10) de la articolul 3.38 (Tribunalul) și cu alineatul (10) de la articolul 3.39 (Tribunalul de apel);
 - (h) fără a aduce atingere capitolului 3 (Soluționarea litigiilor), caută să rezolve problemele care pot apărea în domeniile reglementate de prezentul acord sau să soluționeze litigiile care pot apărea cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentului acord; și
 - (i) examinează orice altă chestiune de interes pentru un domeniu reglementat de prezentul acord.
4. Comitetul poate, în conformitate cu dispozițiile relevante din prezentul acord:
- (a) să comunice cu privire la aspectele care intră în domeniul de aplicare al prezentului acord cu toate părțile interesate, inclusiv cu sectorul privat, cu partenerii sociali și cu organizațiile societății civile;
 - (b) să analizeze și să recomande părților modificarea prezentului acord sau, în cazurile prevăzute în mod special în prezentul acord, să modifice prin decizie dispozițiile prezentului acord;

- (c) să adopte interpretări ale dispozițiilor prezentului acord, inclusiv în temeiul articolului 3.42 (Legea aplicabilă și reguli de interpretare) alineatul (4), care sunt obligatorii pentru părți și toate organismele instituite în temeiul prezentului acord, inclusiv comisiile de arbitraj prevăzute în secțiunea A (Soluționarea litigiilor dintre părți) din capitolul 3 (Soluționarea litigiilor) și tribunalele instituite în temeiul secțiunii B (Soluționarea litigiilor dintre investitori și părți) din capitolul 3 (Soluționarea litigiilor);
- (d) să adopte decizii sau să facă recomandări, conform celor prevăzute în prezentul acord;
- (e) să își adopte propriul regulament de procedură;
- (f) să ia orice altă măsură în exercitarea funcțiilor sale în conformitate cu prezentul acord.

5. Comitetul poate, în conformitate cu dispozițiile relevante ale prezentului acord și după îndeplinirea cerințelor și a procedurilor legale ale părților:

- (a) să adopte decizii de numire a membrilor tribunalului și a membrilor tribunalului de apel în conformitate cu alineatul (2) de la articolul 3.38 (Tribunalul) și cu alineatul (3) de la articolul 3.39 (Tribunalul de apel); să mărească sau să scadă numărul membrilor, în conformitate cu alineatul (3) de la articolul 3.38 (Tribunalul) și cu alineatul (4) de la articolul 3.39 (Tribunalul de apel); și să înlăture un membru al tribunalului sau al tribunalului de apel în conformitate cu alineatul (5) de la articolul 3.40 (Reguli de etică);

- (b) să adopte și, ulterior, să modifice reguli care completează regulile aplicabile de soluționare a litigiilor menționate la articolul 3.33 (Introducerea unei cereri) alineatul (4); aceste reguli și modificări sunt obligatorii pentru tribunal și tribunalul de apel;
- (c) să adopte o decizie care să prevadă că articolul 3 alineatul (3) din Regulile de transparență ale UNCITRAL se aplică în locul alineatului (3) de la articolul 3.46 (Transparența procedurii);
- (d) să stabilească cuantumul onorariului menționat la alineatul (14) de la articolul 3.38 (Tribunalul) și la alineatul (14) de la articolul 3.39 (Tribunalul de apel), precum și celelalte costuri și cheltuieli ale membrilor unei formațiuni a tribunalului de apel și ale președinților tribunalului și tribunalului de apel în conformitate cu alineatele (14) și (16) de la articolul 8.28 (Tribunalul) și cu alineatele (14) și (16) de la articolul 3.39 (Tribunalul de apel);
- (e) să transforme onorariul lunar și alte onorarii și cheltuieli ale membrilor tribunalului și ai tribunalului de apel într-un salariu normal în conformitate cu alineatul (17) de la articolul 3.38 (Tribunalul) și cu alineatul (17) de la articolul 3.39 (Tribunalul de apel);
- (f) să adopte sau să respingă proiectele de proceduri de lucru ale tribunalului sau tribunalului de apel în conformitate cu alineatul (10) de la articolul 3.38 (Tribunalul) și cu alineatul (10) de la articolul 3.39 (Tribunalul de apel);
- (g) să adopte o decizie care să prevadă orice măsuri tranzitorii necesare în conformitate cu articolul 3.41 (Mecanisme multilaterale de soluționare a litigiilor); și

- (h) să adopte norme suplimentare privind onorariile în conformitate cu alineatul (5) de la articolul 3.53 (Hotărârea provizorie).

ARTICOLUL 4.2

Adoptarea deciziilor de către comitet

1. În vederea realizării obiectivelor prezentului acord, comitetul are competența de a lua decizii, în cazul în care acest lucru este prevăzut de prezentul acord. Deciziile luate sunt obligatorii pentru părți, care trebuie să ia măsurile necesare pentru punerea lor în aplicare.
2. Comitetul poate formula recomandări corespunzătoare adresate părților.
3. Toate deciziile și recomandările comitetului se adoptă de comun acord.

ARTICOLUL 4.3

Modificări

1. Părțile pot modifica prezentul acord. O modificare intră în vigoare după ce părțile își comunică notificări scrise care să ateste că au îndeplinit procedurile legale aplicabile în conformitate cu articolul 4.9 (Intrarea în vigoare).

2. În pofida alineatului (1) și în cazurile prevăzute de prezentul acord, părțile pot adopta în cadrul comitetului o decizie de modificare a prezentului acord. Acest lucru nu aduce atingere îndeplinirii procedurilor legale aplicabile ale fiecărei părți.

ARTICOLUL 4.4

Impozitare

1. Nicio dispoziție din prezentul acord nu afectează drepturile și obligațiile Uniunii sau ale unuia dintre statele membre UE sau ale Vietnamului, care le revin în temeiul oricărei convenții fiscale încheiate între statele membre ale Uniunii și Vietnam. În cazul existenței unei neconcordanțe între prezentul acord și orice convenție fiscală, convenția fiscală respectivă prevalează în ceea ce privește neconcordanța.

2. Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca împiedicând părțile, în aplicarea dispozițiilor relevante ale legislației lor fiscale, să facă o distincție între contribuabili care nu se află într-o situație identică, în special în ceea ce privește reședința sau sediul lor sau locul în care este investit capitalul acestora.

3. Nicio dispoziție a prezentului acord nu poate fi interpretată astfel încât să împiedice adoptarea sau aplicarea măsurilor destinate prevenirii evaziunii fiscale sau a evitării obligațiilor fiscale în conformitate cu dispozițiile fiscale ale acordurilor privind evitarea dublei impuneri sau ale altor acorduri fiscale sau ale legislației fiscale interne.

ARTICOLUL 4.5

Excepția prudențială

1. Nicio dispoziție din prezentul acord nu se interpretează ca împiedicând părțile să adopte sau să mențină măsuri din motive prudențiale, cum ar fi:
 - (a) protecția investitorilor, a deponenților, a asiguraților sau a persoanelor față de care un furnizor de servicii financiare are obligații în calitate de fiduciar; sau
 - (b) asigurarea integrității și a stabilității sistemului financiar al unei părți.
2. Măsurile menționate la alineatul (1) nu sunt mai stricte decât este necesar pentru a îndeplini obiectivul pe care îl urmăresc.
3. Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca impunând uneia dintre părți obligația de a divulga informații referitoare la afacerile și la conturile unor clienți sau orice informații confidențiale sau protejate deținute de entități publice.

ARTICOLUL 4.6

Excepții de ordin general

Sub rezerva cerinței ca aceste măsuri să nu fie aplicate astfel încât să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între țările în care există condiții similare sau o restricționare disimulată a investițiilor vizate, nicio dispoziție de la articolele 2.3 (Tratamentul național) și 2.4 (Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate) nu poate fi interpretată ca împiedicând adoptarea sau aplicarea de către părți a măsurilor:

- (a) necesare pentru protejarea securității publice sau a moralității publice sau pentru menținerea ordinii publice;
- (b) necesare pentru protejarea vieții sau a sănătății oamenilor, a animalelor sau a plantelor;
- (c) referitoare la conservarea resurselor naturale epuizabile atunci când aceste măsuri sunt aplicate împreună cu restricții privind investitorii interni sau oferta ori consumul intern de servicii;
- (d) necesare pentru protejarea patrimoniului național de valoare artistică, istorică sau arheologică;

(e) necesare pentru a asigura respectarea legislației sau a reglementărilor care nu sunt incompatibile cu articolele 2.3 (Tratamentul național) și 2.4 (Tratamentul pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate), inclusiv cele referitoare la:

(i) prevenirea practicilor neloiale și frauduloase sau care vizează efectele nerespectării contractelor;

(ii) protejarea vieții private a persoanelor în legătură cu prelucrarea și diseminarea datelor cu caracter personal și protejarea confidențialității dosarelor și a conturilor personale; sau

(iii) siguranță;

sau

- (f) incompatibile cu articolul 2.3 (Tratamentul național) alineatul (1), cu condiția ca diferența în ceea ce privește tratamentul să aibă ca scop asigurarea impunerii sau colectării efective sau echitabile a impozitelor directe asupra activităților economice sau a investitorilor celeilalte părți¹.

¹ Măsurile care vizează asigurarea impunerii sau colectării echitabile ori efective a impozitelor directe cuprind măsurile luate de una dintre părți în temeiul regimului său fiscal care:

- (i) se aplică investitorilor și furnizorilor de servicii nerezidenți pentru recunoașterea faptului că obligația fiscală a nerezidenților este determinată în privința elementelor impozabile care au sursa sau sunt situate pe teritoriul părții;
- (ii) se aplică nerezidenților pentru asigurarea impunerii sau a colectării impozitelor pe teritoriul părții;
- (iii) se aplică nerezidenților sau rezidenților pentru a împiedica evaziunea fiscală sau evitarea obligațiilor fiscale, inclusiv măsurile de asigurare a conformității;
- (iv) se aplică consumatorilor de servicii furnizate sau având proveniența pe teritoriul unei alte părți pentru a asigura impunerea sau colectarea impozitelor datorate de acești consumatori, provenind din surse de pe teritoriul părții;
- (v) fac o distincție între investitorii și furnizorii de servicii supuși impozitării elementelor impozabile la nivel mondial și alți investitori și furnizori de servicii, în virtutea diferenței referitoare la tipul de bază impozabilă care există între aceștia; sau
- (vi) determină, atribuie sau repartizează veniturile, beneficiile, câștigurile, pierderile, deducerile sau creditele persoanelor sau ale sucursalelor rezidente sau între persoanele asociate sau sucursalele aceleiași persoane, în scopul menținerii bazei impozabile a părții.

Termenii sau noțiunile menționate la litera (f) și în prezenta notă de subsol sunt determinate în conformitate cu definițiile și conceptele referitoare la fiscalitate sau cu definițiile și conceptele echivalente sau similare prevăzute în legislația și reglementările interne ale părții care ia respectiva măsură.

ARTICOLUL 4.7

Excepții specifice

Nicio dispoziție din capitolul 2 (Protecția investițiilor) nu se aplică măsurilor nediscriminatorii cu aplicabilitate generală luate de o entitate publică în aplicarea politicii monetare sau a politicii cursului de schimb. Prezentul articol nu aduce atingere obligațiilor unei părți în temeiul articolului 2.8 (Transferuri).

ARTICOLUL 4.8

Excepții privind securitatea

Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează în sensul:

- (a) obligării unei părți să furnizeze informații a căror divulgare este considerată de aceasta drept contrară intereselor sale în materie de securitate;
- (b) împiedicării unei părți să ia măsuri pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor sale esențiale în materie de securitate:
 - (i) legate de fabricarea sau comerțul cu arme, muniții și material de război, precum și de traficul cu alte articole și materiale și de activitățile economice desfășurate direct sau indirect în scopul aprovizionării unităților militare;

- (ii) în legătură cu furnizarea de servicii destinate direct sau indirect să asigure aprovizionarea unităților militare;
 - (iii) în legătură cu materialele fisionabile și fuzionabile sau materialele din care sunt obținute acestea; sau
 - (iv) întreprinse pe timp de război sau în alte situații de urgență în relațiile internaționale;
- (c) împiedicării unei părți să întreprindă orice acțiune în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul *Cartei Organizației Națiunilor Unite*, semnate la San Francisco la 26 iunie 1945, în scopul menținerii păcii și securității internaționale.

ARTICOLUL 4.9

Aplicarea legislației și a reglementărilor

Articolul 2.8 (Transferuri) nu se interpretează ca împiedicând o parte să aplice în mod echitabil și nediscriminatoriu și într-un mod care să nu constituie o restricție disimulată în calea comerțului și a investițiilor, legislația și reglementările sale referitoare la:

- (a) faliment, insolvență, redresarea și rezoluția instituțiilor bancare, protecția drepturilor creditorilor sau supravegherea prudențială a instituțiilor financiare;

- (b) emiterea, comercializarea sau tranzacționarea instrumentelor financiare;
- (c) raportarea financiară sau înregistrarea contabilă a transferurilor în cazurile în care acest lucru este necesar pentru a veni în sprijinul autorităților de asigurare a respectării legii sau al autorităților de reglementare a sistemului financiar;
- (d) infracțiuni penale, practici înșelătoare sau frauduloase;
- (e) asigurarea respectării hotărârilor în cadrul procedurilor judiciare; sau
- (f) sistemele de securitate socială, sistemele publice de pensii sau de economisire obligatorie.

ARTICOLUL 4.10

Măsuri de salvagardare temporare

În circumstanțe excepționale în care se întâmpină dificultăți grave pentru funcționarea uniunii economice și monetare a Uniunii sau, în cazul Vietnamului, pentru funcționarea politicii monetare și a cursului de schimb sau în cazul unei amenințări de apariție a unor astfel de dificultăți, partea în cauză poate adopta măsuri de salvagardare strict necesare în ceea ce privește transferurile pentru o perioadă care să nu depășească un an.

ARTICOLUL 4.11

Restricții în cazul dificultăților privind balanța de plăți și situația financiară externă

1. În cazul în care o parte se confruntă sau riscă să se confrunte cu dificultăți grave privind balanța de plăți sau situația financiară externă, ea poate adopta sau menține măsuri de salvagardare în ceea ce privește transferurile care:
 - (a) sunt nediscriminatorii față de țările terțe în situații similare;
 - (b) nu depășesc ceea ce este necesar pentru a remedia dificultățile privind balanța de plăți sau privind situația financiară externă;
 - (c) sunt conforme cu *Statutul Fondului Monetar Internațional*, dacă este cazul;
 - (d) evită afectarea inutilă a intereselor comerciale, economice sau financiare ale celeilalte părți; și
 - (e) sunt temporare și sunt eliminate progresiv pe măsură ce situația se ameliorează.
2. O parte care a adoptat sau care menține măsurile menționate la alineatul (1) informează de îndată cealaltă parte cu privire la acestea și prezintă, cât mai curând posibil, un calendar de eliminare a măsurilor respective.

3. În cazul în care se adoptă sau se mențin restricții în conformitate cu alineatul (1), se organizează de urgență consultări în cadrul comitetului, cu excepția cazului în care au loc consultări în cadrul altor foruri. Consultările evaluează dificultatea privind balanța de plăți sau privind situația financiară externă care a condus la măsurile respective, luând în considerare, printre altele, factori precum:

- (a) natura și amploarea dificultăților;
- (b) mediul economic și comercial extern; sau
- (c) măsurile corective alternative care pot fi disponibile.

Consultările examinează conformitatea oricăror măsuri restrictive cu alineatul (1). Toate constatările relevante de natură statistică sau factuală prezentate de Fondul Monetar Internațional sunt acceptate, iar concluziile iau în considerare evaluarea de către Fondul Monetar Internațional a balanței de plăți și a situației financiare externe a părții în cauză.

ARTICOLUL 4.12

Comunicarea informațiilor

1. Nicio dispoziție din prezentul acord nu se interpretează ca impunând uneia dintre părți obligația de a pune la dispoziție informații confidențiale a căror divulgare ar împiedica aplicarea legii, ar fi contrară interesului public într-un alt mod sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale unor întreprinderi publice sau private, cu excepția cazului în care o comisie de arbitraj solicită informații confidențiale în cadrul procedurii de soluționare a litigiilor prevăzute în secțiunea A (Soluționarea litigiilor dintre părți) din capitolul 3 (Soluționarea litigiilor). În astfel de cazuri, comisia de arbitraj asigură protecția deplină a confidențialității.
2. În cazul în care o parte transmite comitetului informații care sunt considerate confidențiale în conformitate cu legislația și reglementările sale, cealaltă parte tratează aceste informații ca fiind confidențiale, cu excepția cazului în care partea care le transmite convine altfel.

ARTICOLUL 4.13

Intrarea în vigoare

1. Prezentul acord se aprobă de către părți în conformitate cu procedurile lor legale aplicabile.

2. Prezentul acord intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni de după data la care părțile și-au notificat reciproc încheierea procedurilor legale aplicabile pentru intrarea în vigoare a prezentului acord. Părțile pot conveni cu privire la o altă dată.
3. Notificările se transmit Secretarului General al Consiliului Uniunii Europene și Ministerului Afacerilor Externe din Vietnam.
4. Prezentul acord poate fi aplicat cu titlu provizoriu prin acordul părților. În acest caz, prezentul acord se aplică din prima zi a lunii următoare datei la care Uniunea și Vietnamul își notifică reciproc finalizarea procedurilor legale aplicabile pentru aplicarea cu titlu provizoriu. Părțile pot conveni cu privire la o altă dată.
5. În cazul în care anumite dispoziții din prezentul acord nu pot fi aplicate provizoriu, partea care nu poate asigura aplicarea provizorie notifică celeilalte părți dispozițiile care nu pot fi aplicate cu titlu provizoriu. În pofida alineatului (4) și cu condiția ca cealaltă parte să fi finalizat procedurile legale aplicabile pentru aplicarea provizorie și să nu aibă obiecții referitor la aplicarea provizorie în termen de 10 zile de la notificarea faptului că anumite dispoziții nu pot fi aplicate cu titlu provizoriu, dispozițiile prezentului acord care nu au fost notificate se aplică provizoriu începând din prima zi a lunii următoare notificării.
6. Fiecare parte poate denunța aplicarea provizorie printr-o notificare scrisă trimisă celeilalte părți. Această încetare produce efecte din prima zi a celei de-a doua luni care urmează datei notificării.

7. În cazul în care prezentul acord sau anumite dispoziții din acesta se aplică cu titlu provizoriu, expresia „intrarea în vigoare a prezentului acord” se interpretează ca fiind data aplicării provizorii. Comitetul și alte organisme instituite în temeiul prezentului acord își pot exercita funcțiile în timpul aplicării cu titlu provizoriu a acordului. Deciziile adoptate în exercitarea acestor funcții vor înceta să fie aplicabile numai dacă se pune capăt aplicării provizorii a prezentului acord și acesta nu intră în vigoare.

ARTICOLUL 4.14

Durată

1. Prezentul acord este valabil pe o perioadă nelimitată.
2. Uniunea sau Vietnamul poate notifica în scris celeilalte părți intenția sa de a denunța prezentul acord. Denunțarea produce efecte la sfârșitul celei de-a șasea luni de la notificare.

ARTICOLUL 4.15

Denunțare

În cazul în care prezentul acord este denunțat în conformitate cu articolul 4.10 (Durată), dispozițiile capitolului 1 (Obiective și definiții generale), articolele 2.1 (Domeniul de aplicare), 2.2 (Investiții, măsuri de reglementare și obiective) și 2.5 (Tratamentul investițiilor) - 2.9 (Subrogare), dispozițiile relevante ale capitolului 4 și dispozițiile secțiunii B (Soluționarea litigiilor dintre investitori și părți) din capitolul 3 (Soluționarea litigiilor) continuă să producă efecte pentru o perioadă suplimentară de 15 ani de la data denunțării, în ceea ce privește investițiile realizate înaintea datei de denunțare a prezentului acord, cu excepția cazului în care părțile convin altfel. Prezentul articol nu se aplică în cazul în care aplicarea provizorie a prezentului acord încetează și acesta nu intră în vigoare.

ARTICOLUL 4.16

Îndeplinirea obligațiilor

1. Părțile iau toate măsurile generale sau specifice necesare pentru a-și îndeplini obligațiile care le revin în temeiul prezentului acord. Părțile se asigură că obiectivele prevăzute în prezentul acord sunt îndeplinite.

2. În cazul în care o parte consideră că cealaltă parte a comis o încălcare gravă a Acordului de parteneriat și cooperare, aceasta poate lua măsuri adecvate cu privire la prezentul acord, în conformitate cu articolul 57 din Acordul de parteneriat și cooperare.

ARTICOLUL 4.17

Persoanele care exercită autoritatea guvernamentală delegată

Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord, fiecare parte se asigură că orice persoană, inclusiv o întreprindere de stat, o întreprindere căreia i se acordă drepturi sau privilegii speciale sau un monopol desemnat, căreia i-a fost delegată o autoritate de reglementare, administrativă sau o altă autoritate guvernamentală de către o parte la orice nivel de guvernare, astfel cum se prevede în legislația sa internă, acționează în conformitate cu obligațiile care revin părții în exercitarea autorității sale, astfel cum se prevede în prezentul acord.

ARTICOLUL 4.18

Absența efectelor directe

Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează în sensul de a conferi drepturi sau de a impune obligații persoanelor, altele decât cele create între părți în temeiul dreptului internațional public. Vietnamul poate prevedea altfel în legislația sa internă.

ARTICOLUL 4.19

Anexe

Anexele la prezentul acord fac parte integrantă din acesta.

ARTICOLUL 4.20

Relația cu alte acorduri

1. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord, acordurile anterioare încheiate între Uniune sau statele membre ale acesteia și Vietnam nu sunt înlocuite sau denunțate prin prezentul acord.
2. Prezentul acord face parte din relațiile generale dintre Uniune și statele sale membre, pe de o parte, și Vietnam, pe de altă parte, astfel cum se prevede în Acordul de parteneriat și cooperare și face parte din cadrul instituțional comun.
3. Nicio dispoziție din prezentul acord nu se interpretează ca impunând uneia dintre părți obligația de a acționa într-un mod incompatibil cu obligațiile care îi revin în temeiul *Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului*, încheiat la Marrakesh la 15 aprilie 1994.

4. De la data intrării în vigoare a prezentului acord, acordurile dintre statele membre ale Uniunii și Vietnam enumerate în anexa 6 (Lista acordurilor de investiții), inclusiv drepturile și obligațiile care decurg din acestea, sunt reziliate, încetează să producă efecte și sunt înlocuite de prezentul acord¹.

5. În cazul aplicării provizorii în conformitate cu alineatul (4) de la articolul 4.13 (Intrarea în vigoare), aplicarea dispozițiilor acordurilor enumerate în anexa 6 (Lista acordurilor de investiții), precum și a drepturilor și obligațiilor care decurg din acestea, se suspendă începând cu data aplicării provizorii². În cazul în care aplicarea provizorie a prezentului acord încetează și prezentul acord nu intră în vigoare, suspendarea încetează, iar acordurile enumerate în anexa 6 (Lista acordurilor de investiții) reîncep să producă efecte³.

6. În pofida alineatelor (4) și (5), poate fi introdusă o cerere în temeiul unui acord enumerat în anexa 6 (Lista acordurilor de investiții), în conformitate cu regulile și procedurile stabilite în acordul respectiv, cu următoarele condiții:

- (a) cererea să decurgă în urma unei presupuse încălcări a acordului respectiv care a avut loc înainte de data suspendării aplicării lui în conformitate cu alineatul (5) sau, în cazul în care aplicarea acordului nu este suspendată în temeiul alineatului (5), înainte de data intrării în vigoare a prezentului acord; și

¹ Părțile convin că și „clauzele de încetare a efectelor” incluse în acordurile enumerate în anexa 6 (Lista acordurilor de investiții) încetează să mai producă efecte.

² Părțile convin că și „clauzele de încetare a efectelor” incluse în acordurile enumerate în anexa 6 (Lista acordurilor de investiții) se suspendă.

³ Pentru mai multă certitudine, această teză nu determină intrarea în vigoare a acordurilor care nu au intrat încă în vigoare sau care au fost reziliate în conformitate cu dispozițiile pe care le conțin.

- (b) să nu fi trecut mai mult de trei ani de la data suspendării aplicării acordului în conformitate cu alineatul (5) sau, în cazul în care aplicarea acordului nu este suspendată în conformitate cu alineatul (5), de la data intrării în vigoare a prezentului acord până la data introducerii cererii.

7. În pofida alineatelor (4) și (5), în cazul în care aplicarea cu titlu provizoriu a prezentului acord încetează și prezentul acord nu intră în vigoare, poate fi introdusă o cerere în temeiul prezentului acord, în conformitate cu regulile și procedurile stabilite în prezentul acord, cu următoarele condiții:

- (a) cererea să decurgă în urma unei presupuse încălcări a prezentului acord care a avut loc în timpul perioadei de aplicare provizorie a acestuia; și
- (b) să nu fi trecut mai mult de trei ani de la data încetării aplicării cu titlu provizoriu până la data introducerii cererii.

8. Pentru mai multă certitudine, nu poate fi introdusă o cerere în temeiul prezentului acord și în conformitate cu regulile și procedurile stabilite în acesta, în cazul în care cererea decurge dintr-o presupusă încălcare a prezentului acord care a avut loc înainte de data intrării în vigoare a prezentului acord sau, în cazul în care prezentul acord este aplicat provizoriu, înainte de data aplicării cu titlu provizoriu.

9. În sensul prezentului articol, definiția sintagmei „intrarea în vigoare a prezentului acord” prevăzută la alineatul (7) de la articolul 4.13 (Intrarea în vigoare) nu se aplică.

ARTICOLUL 4.21

Aderarea unor noi state membre la Uniune

1. Uniunea informează Vietnamul cu privire la orice cerere de aderare a unei țări terțe la Uniune.
2. În cursul negocierilor dintre Uniune și țara candidată la aderare, Uniunea depune eforturi pentru:
 - (a) a oferi, la cererea Vietnamului și în măsura în care este posibil, informații cu privire la orice aspect reglementat de prezentul acord; și
 - (b) a lua în considerare preocupările exprimate de Vietnam.
3. Uniunea notifică Vietnamului intrarea în vigoare a oricărei aderări la Uniune.
4. Comitetul examinează, cu suficient timp înainte de data aderării unei țări terțe la Uniune, orice efecte pe care aderarea le poate avea asupra prezentului acord.

5. Orice nou stat membru al Uniunii aderă la prezentul acord de la data aderării sale la Uniune prin intermediul unei clauze înscrise în acest sens în actul de aderare la Uniune. În cazul în care actul de aderare la Uniune nu prevede aderarea automată a statului membru al Uniunii la prezentul acord, statul membru al Uniunii în cauză aderă la prezentul acord prin depunerea unui act de aderare la prezentul acord la Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene și la Ministerul Afacerilor Externe din Vietnam sau la succesorii acestora. Părțile pot, printr-o decizie luată de comitet, să pună în aplicare orice ajustări sau măsuri de tranziție necesare.

ARTICOLUL 4.22

Aplicare teritorială

Prezentul acord se aplică:

- (a) în ceea ce privește partea UE, teritoriilor în care se aplică *Tratatul privind Uniunea Europeană* și *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*, în condițiile stabilite în aceste tratate; și
- (b) în ceea ce privește Vietnamul, teritoriului acestuia.

Trimiterile la „teritoriu” din prezentul acord se interpretează în acest sens, cu excepția dispozițiilor contrare exprese.

ARTICOLUL 4.23

Texte autentice

Prezentul acord este întocmit în dublu exemplar în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, neerlandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă, suedeză și vietnameză, fiecare dintre aceste texte fiind în egală măsură autentic.